5 cent.

La Veu de Catalunya

ANY 1er. NÚM. 30 — BARCELONA: DILLUNS 30 DE JANER DE 1899 — EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÁ D' AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS

Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

BARCELONA { Edició del vespre.. 1 pta. al mes / Edició del matí. . 1 » » | ESPANYA. . . . . 4 ptas. trimestre / Fora d' ESPANYA.. . . . . 9 » »

Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. . . . . 75 céntims

Anuncis, esquelas, remitits y reclams, á preus convencionals. Per l' edició del vespre s' admeten esquelas mortuorias fins á las sis de la tarde. Per l' edició del matí, fins á las dues de la matinada.

Anuncis del día

Sant Hipólit, prebere, y Santa Martina, verge y martre

Sant de demá: Sant Pere Nolasch, confessor y fundador, fill del Llanguedoch; lo Beato Bernat de Travesseras, martre, y Santa Marcela, viuda.

Quaranta horas: Continúan en la parroquia de Sant Agustí.—S'exposa á dos quarts de vuyt del matí y se reserva á dos quarts de sis de la tarde.—Demá seguirán en la mateixa iglesia.

Cort de María: Fa la visita á la Mare de Deu de la Saleta, á Sant Jaume, ó be á la de Queralt, en los Agonitzants.—Demá á la Mare de Deu de Tots los Santa y del Amor Hermós, á Santa María del Mar, privilegiada.

La Missa d' avuy: Es de Santa Martina, verge y martre.—La de demá es de Sant Pere Nolasch, confessor y fundador.

Observatori meteorológich de la Universitat.—D.or E. Lozano.—30 janer.

Horas d' observació: 9 matí; 3 de la tarde. — **Barómetro á 0 y al nivell del mar:** 758'14; 755'64. — **Temperaturas:** Máxima: 15'8 sol; 10'5 ombra. **Mínima:** 0'0 refl.; 2'8 ombra.— **Termómetre tipo:** 8'0; 9'6.—**Pluja en 24 horas:** Plubisqueig. —**Aygua evaporada en 24 horas:** 1'25.— **Grans d'humitat:** 80'0; 80'6. — **Vents:** Dirección: NE.; ESE. Velocitat per 1': 0 7; 2'1.—**Estat del cel:** Cubert. —**Núvols:** Classe: Cúmulus Nimbus; Nimbus. Cúmulus. Cantitat: 1'0.

Sortida del Sol, 7 h. 17 m.— **Posta,** 5 h. 10 t.— **Sortida de Lluna,** 8 h. 8 m. —**Posta,** 8 h. 36 m.

✝

Donya Josepha Raich y Gibert

¡Ha mort!

(R. I. P.)

Son espós don Joseph Tayá y Llupart, fills Joseph, Ricart, Antoni y Josepha, nets, filla política donya María Morera, germáns don Miquel y don Ricart, germáns y germanas polítichs, nevots, cosíns y demés parents, al fer saber á sos amichs y coneguts tan dolorosa pérdua, los hi pregan la tingan present en sas oracións y 's serveixin assistir demá, dimars, día 31, á las tres de la tarde, á la casa mortuoria, carrer de Corts, número 150, principal, pera acompanyar lo cadavre á la iglesia de Santa Madrona (nova) y d'allí al Cementiri.

No s'invita particularment.

J. MARSANS ROF.-Valors y cupóns

Rambla de Canaletas, 2

S'admeten Cubas, emissió 1890 y Obligacións 3 per 100 Fransa, emissió 1878, pera segirloshi la corresponent fulla de cupons.

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER,,

DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN (Societat en comandita) — **RONDA SANT ANTONI, 9** Telófono en lo despatx, número 1855 y en los tallers, número 3308

Aquestas construcciónes que per sa duració, lleugeresa ó impermeabilitat no tenen rival, se recomanan, molt especialment al senyors propietaris, arquitectes y constructors, pera substituir ab ventatja los diposits de zinc, plom ó ferro en sas diversas aplicacións, pera 'ls usos domésticbs é industrials, empleantse ab éxit cada día superior en la instalació dels anomenats POUS MOURAS, que fan innecessaris los dipósits de materias fecals, en benefici de l'higiene y de l'economia.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreixs transportables, banyeras, aigueras, serpentins, etc., molt económichs y forts.

MOTORS DE GAS

usats, bons y baratos, se'n venen desde mitj cavall de forsa, fins á 15 cavalls. La persona que'n necessiti algun pot dirigirse á F. P.—CARRER DIPUTACIÓ, 218, 1.°

L' invasió económica

Parlém de tot, y, més que d'altra cosa, parlém de las taras que'ns fan desmereixe.

No's digui que la llegenda de las nostras perfeccións de nacionalitat ó de raça'ns enlluerna, privantnos de veure defectes que aprofitan ben á la descuberta'ls estrangers. No sigui que arribessim fins á posarnos en ridícul com á poble, si'ns adormissim de gust regalantnos las orellas ab la grata causó de la nostra apología. Son moltas y molt manifestas, y cada día més, las senyals de que en determinadas esferas d' activitat no estém pas á l'altura de la nostra presumpció.

De l'excés d'aquesta pot ésser ne té la culpa la costum de compararnos ab lo demés d' Espanya y solzament ab lo demés d' Espanya. Posantse cada día al bell costat d'un pigmeu hi ha perill de desvaneixes y creures un gegant.

A Catalunya hi ha industria, hi ha cultura artística, hi ha afany d'anar sempre en avant, hi ha un poble gelós de sa personalitat, una nació que se sent á si mateixa...

Pro por demunt de tot això, cal dirho clar, per demunt de tot això hi ha 'l fet de que 'ls extrangers nos *colonisan*.

Costa reconeixeho, costa confessarho ¡y es cert!

No es la colonisació que fa vía duguent al devant los penons de guerra. No es la que comensa arrebassant la sobirania, procurant en primer lloch las satisfaccións del esperit imperialista. Mes no per això es menys efectiva ni menys humillant pera'l poble que la sufreix. Pot ser ho siga més si be's mira, ja que al fi y al cap la conquista no significa d'ordinari altra cosa que'l predomini de la forsa ó'ls favors de la sort. Y la colonisació pacífica, com la de que parlo, acusa una gran inferioritat, moral ó intelectual en lo poble que n'es objecte.

¡Y que n'es avuy per avuy nostra Catalunya, desgraciadament, no té pas dupte! Miren com totas las grans empresas van cayent en mans dels extrangers. No tenim nostre potser una sola via férrea. A la de Tarragona á Barcelona y Fransa, tan catalana per lo terrer que atravessa, ja cal dirli extrangera á l'hora actual. Los ferrocarrils económichs, lo de Sarriá, los tranvías de Barcelona, bona part de las empresas d'illuminació, canals industrials, salts d'aygua y minas, quasi totas las minas, han passat ó están passant al patrimoni dels extrangers...

¿Ahont son los cataláns? ¿Ahont lo seu esperit d'empresa? ¿Qué fan aqueixos grans capitalistas que enclou Barcelona, tota aqueixa gentada poderosa, enriquida en lo comers y en l'industria?

¡Be ho podém veure lo que fan en sa majoría! Deixan diners al sis per cent sobre bonas hipotecas, y millor si pot ser mitjansant una bona carta de gracia que'ls posi en possessió de la penyora. Los més *atrevits* compran *terrenos* á Sans ó á Sant Martí, y esperan uns quants anys pera véndrels á doble preu del que'ls costan. Ni tan sols, fora excepcións molt contadas, s'aventuran á las explotacións agrícolas. Buscan nostres potentats un interés ben crescut, sense exposició pera'l capital, ni consum d'inteligencia, ni aument de forsa económica del país, ¡y's creuhen haver complert, ab excés, tots los debers de la riquesa: morals, cívichs y socials!

Mentres tant l' extranger—francés, inglés, alemany, rus ó belga—nos invadeix d'un modo formidable. Ningú pot veureho com los qui per sa professió intervenen las grans transaccións que á Barcelona 's verifican. Los de fora adquireixen y adquireixen sens treva, y los de dins se desprenen de tot com posseits d'una follía.

Cal reconeixe que 'ls extrangers nos favoreixen invertint aquí 'ls seus capitals. De tots modos, en cas que obtinguin brillants beneficis, crean fonts de riquesa que no haurian nascut sense las sevas iniciativas. Pro es precís fer constar que sols nos favoreix lo que fan, dant per sentat que nosaltres som incapassos de ferho. Perque es ben clar que dintre d'uns quants anys, potser eixa invasió pacífica de que us parlo, hagi aumentat la nostra prosperitat material; mes, tot gosantla, buscarém á Catalunya y no sabrém trobarla. Es lo més trist que pot ocórreli á un poble, sentirse destriat, disolt en un cosmopolitisme de colonia occeánica.

Y això té de passarnos fatalment en lo sigle próxim, si certas classes no's penetran de llurs debers y's llensan ab valentía á cumplirlos, disputant al extranger las riquesas encare inexplotadas y tractant de reconquistarli las que ja ha fet sevas.

Los pobles explotats per l'extranger tenen una sobirania precaria, sempre sotmesa á la condició d'assegurar un ordre perfecte, y de no ser obstacle al negoci de la gent de fora.

Això havém de tenir present. Quants de veras estimin á Catalunya, cuydin, per Deu, de conservarla ben catalana, ben dels catalans.

No busquém sempre'ls enemichs á Ponent, que prou en baixan del Nort, pera posar á Catalunya grillóns de franchs, de marchs y de lliuras. Y d'enemichs també'n tenim dins: se diuhen rutina, encongiment, pobresa d'esperit, desconfiansa mutua, deficiencias dels técnichs...

¡Quina tasca pera això que'n diuhen regeneració!

C. M. SOLDEVILA.

"INTERIOR,,
de M. Maeterlinck

Desde que á Sitjes se representá no fa gayres anys «L'Industria» de'n Maeterlinck, no s'havia intentat fins avuy, portar á las nostras taulas altra obra de aquest autor, ab tot y ser un dels extrangers més llegit, més admirat y més *nostre*. Pochs, molt pochs son los aficionats á las lletras de Catalunya, que no hagin sentit tota l'emoció esgarrifosa, depriment, de «Las set primpcesas», «La Primpcesa Malena» y «Pelleas y Melisanda».

«Interior», que aquesta nit se representa en lo Lírich, com darrera sessió del Teatre Intim, es un quadret dramátich, ahont lo que constitueixen las características d'en Maeterlinck, se hi troben senceras, éssent emperó l'obra que presentant més contorns més reals ó menos boyrosos, se fa més representable y més á propósit pera ésser gaudida pel nostre públich.

Heus aquí *l'argument* (?) y un tros del drama:

(Una noya ha sortit al matí de casa seva; no hi es esperada fins l'endemá, y la familia passa tranquilament la vetlla sota'l llum. La noya es morta; cap al tart un foraster l'ha trobada ofegada; y, mentres uns pagesos fan un bayart de fullatge pera portarla, el foraster y un vell venen á anunciar la desgracia als pobres pares. Desde'l jardí, per tres finestres obertes, el vell y son company veuen la familia reunida sota'l llum: el pare, segut al recó del foch, la mare recolzada á la taula, dugues noyes brodant y un nen endormiscat en els brassos de sa mare. Davant d'aquell interior tranquil y ditxós, els dos homes s'aturen y no saben decidirse á entrar y donar la mala nova. Quan la neta del vell ve á dir que'l bayart ja es en marxa, encare ells son en el jardí, encare la familia no sap res. En aquell moment, les dugues germanes de la morta s'acostan á les finestres y apoyant les mans en els vidres, miren cap afora. Y mentrestant los del jardí veuhen avansar per la plana la gent que portan y acompanyen la morta):

La María.—Fan una gran volta.

El vell.—Vindrán á pesar de tot, y jo els veig també. Van caminant prats á través. Són tan petits que apenas se'ls distingeix entre les herbes. Un diria que son criaturas que juguen al clar de lluna; y si elles els veyen, no endevinarian res. Elles prou els giran la esquena, pero ells van acostantse á cada pas que fan, y la desgracia va creixent desde més de dugues hores. No poden impedir que creixi, y aquells que la porten no poden deturarla. Són esclaus seus també, y es necessari que la serveixin... Es necessari que li prestin les llurs forces. Están tristos, peró venen. Tenen compassió, pero han d'avansar...

La María.—La gran ja no somriu, avi.

El foraster.—Se'n van de las finestras.

M.—Fan un petó á la Mare.

F.—La gran ha acariciat els cabells del nen, que no's despert.

M.—¡Oh! Ara'l pare vol que li fassin un petó també... Tornen al costat de la mare.

F.—Y el pare segueix amb els ulls el péndol del rellotge.

M.—Un diria que resen sense saber el que fan.

F.—Un diria que escolten las llurs ánimes.

La María.—Avi, ¡no ho diguéu aquesta nit!

El vell.—Ja ho veus com perts el valor també. Ja sabiajo que no haviam de mirar. Tinc prop de vuytanta tres anys, y es la primera vegada que'm sorprén la vista de la vida. No sé per qué tot lo que fan me sembla tan estrany y tan grave. Passe la vetlla, senzillament, sota'l llur llum, com nosaltres la hauríam passada sota'l nostre; y no obstant, me sembla que'ls veig de dalt d'un altre món perque sé una petita veritat que ells encara no saben. ¿Es això, fills meus? ¿Digueume perque esteu tant pálits, també? ¿Hi ha potser una altra cosa, que un no pot dir y que ens fa plorar? Jo no sabia que hi hagués alguna de tan trist en la vida, y que fa por als que la miren. Que res hagués passat, y jo tindría por veyentlos tan tranquils. Tenen massa confiansa en aquest mon. Són allí, separats de l'enemich per unas pobres finestres... Están ben segurs de la llur petita vida, y no es temen que tants d'altres en saben més; y que jo, pobre vell, tinch aquí, á dos passos de la llur posta, tota la llur petita felicitat, com un aucell malalt, entre les meves mans vellas, que no gos obrir...

La María.—Digueho demá, avi; digueho quan és clar... no s'entristirán tant...

El vell.—Potser tens rahó, filla meva. Valdria més deixar tot això en la nit. Y la llum es suau al dolor. ¿Peró qué'ns dirien ells demá? La desgracia fa tornar gelós; y els que l'han tinguda volen que se'ls fasi saber avans que als estranys. No'ls agrada que estigui en mans dels desconeguts. Semblaria que hem robat alguna cosa.

El Foraster.—Tampoch hi ha temps are; ja sento 'l murmuri de les oracións...

La «vista de la vida» que sorprén per primera vegada *al vell*; aquell interior seré y tranquil en mitj de la desgracia, té tota la forsa dramática pels espectadors que son sabedors de la mort de la noya. *Lo drama* está á dins la casa, y es per aquella familia que no diu res, que 'ns sentim interessats, entristits de sa mateixa tranquilitat. La acció de fora, com á medi material de que s'ha valgut l'autor pera fer sensible l'avansament de la desditxa, aclapara nostre esperit, que se sent comprimit de aquella marxa inflexible de lo inevitable. Lo misteriós element important en totas las obras de Macterlinck, lo trobém en los mohiments sense objecte de las dugas germanas de la morta, y en la alegría sense causa que las empeny á petonejar á la mare y á acariciar al nen, com si volguessin aixis, exaltant lo carinyo, fugir de la por inconscient que senten á lo desconegut.

Lo llenguatje es un altre element que més gran paper juga en los dramas de'n Macterlinck, y no precisament per lo que té d'explicatiu. Senzill en apariencia, armoniós en sa mateixa senzillés, repetint ab insistencia infantívola frases sense acabar, sugestiona y ajuda á la emoció general que's desprén de la obra: d'angunia, de malestar febrosench, de somni pesat...

Es, sens dupte, lo més difícil de trasladar á una altra llengua, y es lo que ha conseguit admirablement en Pompeu Fabra, autor de la traducció del «Interior», ja acreditat per la que havía fet avans de «L'Intrusa».

A don Joan Mañé

Don Joan Mañé y Flaquer, l'illustre director del *Diario de Barcelona*, nos fa l'honor d'ocuparse del article de nostre company don Narcís Plá y Deniel sobre «Los partits polítichs». Lo nostre amich contestará com es degut á las observacións de don Joan Mañé, que tenen la autoritat que donan los anys aprofitats en l'estudi de las qüestiónes políticas y la llarga experiencia periodística.

Hem sólzament avuy de respondre á una observació preliminar sobre la forma per nosaltres usada, en discutir la qüestió promoguda pel article de don Teodor Baró, sobre «La Personalitat catalana.»

Nosaltres distingim y hem procurat distingir sempre de personas, y las vegadas que hem hagut de atacar al colaborador del *Diario*, no'ns ha passat desapercebut que aquellas paraulas sobre la rassa, la historia, la llengua y la tradició catalana inventadas, no són lo tradicional criteri del diari defensor de las manifestacións totas del esperit catalá.

Nosaltres distingim y procurém á cada un contestarli en lo tó en que parla, y l'article del senyor Baró escrit en tó ofensiu pera'ls que estimém la Patria catalana, no mereix més resposta que las que ha obtingut de tota la prempsa.

Las mateixas afirmacións sostingudas ab coneixements históríchs y ditas ab la forma cortés á que tenim dret los que per demunt de tot hi posém á Catalunya s'hagueren pogut discutir; pero no's discuteixen las vulgaritats ni las insinuacións grolleras.

Per altre part, don Joan Mañé usa ab nosaltres una habilitat de periodista fet á la lluyta. Pera desfer una apreciació nostra sobre lo que atrau lo Madrid polítich nos cita una dotzena de cataláns que honran desde Madrid á Catalunya, fins desde'l llotós camp de la política, y nosaltres no podém demostrar la regla general, sense feratachs personalíssims, citant una renglera dels que á n'ell mateix en lo capítol de «El Regionalisme» sobre 'ls «*Privilegios de Madrid*» li fan esclamar: *Dios me libre del catalán que aplique á lo malo su actividad y su perseverancia.*

Sempre de segur podría citarne d'excepcións don Joan Mañé pera combatre qualsevol afirmació de las que's refereixen á colectivitats.

Nosaltres ataquém diariament als polítichs madrilenys, cridém contra la tradicional mala administració espanyola y creyém que hi ha algun que altre polítich honrat y bo y administradors probos y decents.

Nosaltres ataquém la influencia castellana que creyém perniciosa sobre Catalunya, y ab tot reconeixem qualitats al poble castellá, y citariam dotzenas de fills de Castella que tenen grans dots morals é intelectuals superiors á las de molts de nostres compatricis.

En això y lo altre los atachs van de grupo á grupo, de colla á colla, de poble á poble; may de persona á persona.

Los atachs á las personas creyém que poden usarse no més contra una mena de gent: contra 'ls enemichs no lleals de la Patria catalana.

Tenim la satisfacció d' acabar aquesta réplica agrahint las paraulas de bona amistat que'l director del *Diario de Barcelona* dedica á nostra publicació, á las que pensém correspondrehi ab lo respecte que'ns mereix lo degá de la prempsa barcelonina.—P.

Notas políticas

Després de la comedia, lo saynete

Lo *New York Journal* inserta los documents de las conferencias de París pera la pau. En molts d'ells representa Espanya un paper, si no lluhit, llunhent.

Per exemple: lo nombrament del senyor Montero Ríos (aquell que també troba *peligroso el regionalismo*), porta una llista de títols estupendos: «Caballero de la insigne orden del Toisón de Oro; collar de la Real etc. de Carlos III; de la no menos Real y no menos etc. Academia de esto y de lo otro; exministro de tal y cual; presidente del Senado...» no més hi falta dirli alló de «quinqué del firmament.»

Hi ha un altre senyor que's fa posar fins quinze grans creus y collars cristiáns y turchs y lo títol... ¡¡¡d'avocat!!!

En cambi'ls Estats Units, al president de la seva comissió no li posan més en lo nombrament que: William R. Day of Ohio.

Pero això sí; mister Guillém Day (natural) del Ohio, portava ordre de no contestar á las «largas, solemnes y graves consideraciones sobre los derechos de la humanidad y civilización» (segóns *El Liberal*) y ficarse á la butxaca tot aquell terrabastall de magnificencia nostra.

Y aixís ho feu. En cambi, va quedar tan agradat de la llavia del nostre embaixador que'l va convidar á sa casa de Nova York. Se devia pensar que duria un lloro d'Espanya á la familia.

Festas catalanistas
á la Bisbal

Continuant la ressenya d'aquestas festas, envida telegráficament per anteriors edicións, hem d' ocuparnos ara del gran aplech de propaganda que tingué efecte lo diumenge á la tarde.

Lo meeting.—Preparatius

A las dugas de la tarde, molt avans de comensarse lo meeting, estava completament ple'l pati y galerias del «Teatre Bisbalench».

Una concurrencia nutridíssima l' omplenava: en sa major part eran vehins de La Bisbal, pro també se'ns digué haverhi gent de Vulpellach, Fonteta, Sant Climent, Cruilles, Sant Sadurní, Peretallada, Palau, Castell d'Ampurdá, Ullastret, La Pera, Rupiá, Torrent y altres pobles vehins. Tot plegat se calcula que eran unas dos mil personas las aplegadas en lo «Teatre Bisbalench».

Y si no n'hi havia mes es perque no hi cabian.

Los comissionats

Quant los comissionats ocuparen l'escenari, ressoná un aixordador aplauso. L'atmósfera estaba caldejada de valent.

Al costat de la presidencia, s'hi asseguren los molts representats que acudiren al acte. Verament nos sorprengué á tots, lo trobarnos tants companys de causa vinguts de diferents punts de Catalunya.

S'hi comptavan los seguents: Joan Permanyer y Ayats, Pere Aldavert, director de *La Renaixensa*; J. Maspóns y Camarasa, de la *Unió Catalanista*, y redactor de LA VEU DE CATALUNYA; Manel Folguera y Durán, president del Centre Catalá, de Sabadell; Mario Godó, president del Centre Catalá, de Castelló d'Ampurias; Joseph Ventura y Gausachs, de l'Agrupació Catalanista, de Badalona; Salvador Masgrau, de la Lliga Catalanista, de Banyolas, Joan

Intrusa

Portals, de la Costa de Llevant; Ignasi Prim de Batlle, president de l'Agrupació Catalanista, de Bordils; Antoni Campmany, director de *Lo Catalanista*, de Sabadell; Joseph Mallofré, director de *La Nació Catalana*; Ferrán Girbal, president del Centre Escolar Catalanista; Joaquím Botet y Sisó, del Centre Catalanista, de Girona; Jean de Linares, de Palafrugell, corresponsal de *La Talia Catalana*.

Las adhesións

Declarada oberta la sessió, lo secretari doná lectura á las adhesións enviadas al acte, que son de las societats de la Unió Catalanista, domiciliadas en las següents poblacións: Manresa, Ripollet, Besalu, Canet, Mollet, Valls, Vilassar, Vendrell, Vilafranca, Sallent, Tarrasa, Sant Feliu de Codinas. També's llegí una adhesió del Cassino Menestral Figuerench, y una entussiasta carta de don Narcís Verdaguer y Callís.

Los discursos.—Antoni Campmany.

Lo fervent campió de la nostra causa á la industriosa Sabadell, lo senyor Campmany, comensa son discurs en mitj de la més gran espectació, dirigint sas primeras paraulas als fundadors de l'Associació Catalanista que s'inaugurava.

Passá després á ocuparse de las corrents descentralisadoras que dominan entre'ls políticks, afirmant que no devém fiarnos dels llibertadors que á darrera hora'ns surten. De Ponent, ni vent ni gent, (aplausos). Tothom vol venir are ab nosaltres, fins en Sagasta se diu regionalista. ¡Quín sarcasme! (Aplausos estrepitosos).

S'ocupá l'orador de la conjunció Silvela-Polavieja. L'abrassada que s'han donat, digué, no es l'abrassada de Judas á Jesús, es l'abrassada del mal lladre. (L'orador es fortament ovacionat).

Després de fer una hermosa síntesis del programa catalanista, termina'l senyor Campmany son discurs, travall magistral, que aixecá á cada punt tempestats d'aplausos, produhint lo més gran entussiasme.

Joseph Mallofré

Feu la historia de las guerras darrerament sostingudas pel Govern, fent veure la mala fe ab que han procedit los políticks de Madrid y la rahó que'ls fets han donat als catalanistas. Usa un llenguatge sumament pintoresch parlant de la patrioteria castellana que fa contrastar ab la relació de las desgracias experimentadas per los pobres fills del travall, als qui després d'haver una part d'ells empedrat d'ossos las terras de las ex-colonias, se llensá als que quedavan á una guerra desesperada contra la poderosa república nort-americana.

Sovint las felissas expressións del senyor Mallofré, produeixen vivas manifestacións en lo públich, acabant per obtenir grans aplausos.

Manel Folguera y Durán

Lo president del Centre Catalá de Sabadell, després d'evocar lo recort del imponent meeting que's celebrá á La Bisbal, allavoras del Códich civil, passa á fer unas comparansas hermosíssimas entre'l ball típich del pais, la sardana, que's va engroxint de mica en mica la rodona boy fent los sardanistas los corresponents punts y contrapunts, y 'l gran aplech que constitueixen los catalanistas, que també observan á cada punt com la rodona que forman se va fent més ample cada día, sentint un gran plaher per cada company que hi entra y més ara en que es de gran urgencia acudir á la salvació de la nostra casa. Convida al ingrés en lo catalanisme, demostrant com aquest no es simplement un partit politich; diu que catalanista vol dir bon catalá y que no se'ns ha de confondre ab cap partit per afí que sia, ni ab lo carlí ni ab lo federal.

Los catalanistas, no travallan pera obtenir lo poder, sino pera retornar als catalans lo govern de son poble.

Lo senyor Folguera y Durán acaba fent veure lo decaíment de la política al ús, de tal manera que'ls políticks arrivan á donarse vergonya de dirsho. Tenen aquesta gent, son patró, Judas; ¡sa festa, lo Carnertoltas, sos homes célebres, los cacichs. (Riallas y aplausos).

Genís Simón y Sagols

En nom dels catalanistas de La Bisbal, dirigeix un afectuós saludo als forasters. Arrencant d'una poética disertació sobre l'amor maternal, fa una sentidíssima apología del amor á la Patria, demostrant la infelicitat dels que aparentan tenir sentiments cosmopolitas.

Lo qui afirma que sa patria es lo mon, no te patria, perque lo que es de tothom no es de ningú. Un llarch picament de mans coroná'l parlament del senyor Simón y Sagols.

Joaquím Botet y Sisó

Comensa 'l respectable President del «Centre Catalanista de Girona», per donar lo crit d'alerta contra'l cant de la sirena dels políticks madrilenys. Quan se preparavan los desastres que avuy tots sufrim, ells callavan y en cambi enrahonavan alt y clar los qui no hi tenian art ni part en tal desgavell. Ara'ls políticks, veyentse perduts volen fer veure que s'acostan á nosaltres, pero es precís que'ls catalanistas estiguém disposats á no fer la esqueneta á ningú, que l'únich ideal nostre es la llibertat de Catalunya.

Grans aplausos.

Joaquím Aldrich y Pagés

Aquest fill de La Bisbal, Diputat á Corts per lo Districte de Torroella de Montgrí, també volgué pendre part en lo meeting, accedint á la invitació de molts de sos compatricis.

Lo llenguatge del senyor Aldrich, es senzill pero enérgich y contundent. Citant exemples, s'ocupa dels horrorosos sufriments experimentats pels pobres soldats, als qui fins se'ls hi ha negat lo que no's nega á un condempnat, quan han sigut enviats á combatre á uns pobles que s'insurreccionavan contra una dominació insufrible (grans aplausos) ab tot y que un d'ells, Cuba, baix molts conceptes encara ha rebut menos vexacións que Catalunya. ¿Qué hem de fer doncks nosaltres? (Espectació).

D'un sistema que com lo centralisme, no sap tenir ni humanitat ab los pobres, ¿qué'n podém esperar? Verdaderament Espanya ha arrivat á ser un element despreciable en lo concert dels pobles civilisats. Y tot per empenyarse en sostenir lo domini d'una rassa. Fa al efecte una excursió histórica, recordant las insurreccións de Catalunya, la separació de Portugal, més afortunat que no pas nosaltres y totas las desmembracións que ha experimentat Espanya.

Lo senyor Aldrich declara la seva adhesió al programa catalanista del que'n fa lo mes complert elogi. No som separatistas, diu, mentres se'ns dongui lo que es nostre y per lograr aquest reconeixement nos valdrém de tots los medis possibles. Acava donant un crit de ¡Visca Catalunya! que es contestat ab entussiasme per l'auditori.

Joan Permanyer

Atenent á repetidas indicacións s'aixecá á fer us de la paraula lo senyor Permanyer, ilustrat catedrátich de la Universitat de Barcelona. Afirma que lo que volém, será un fet, pero ¿cóm vindrá? Es difícil pronosticarho.

Induptablement hem d'anar á nostre fi pel camí ral, pero sense precipitarnos. Los que s'impacientin, los que no vulguin seguir lo curs de las cosas, que no vinguin ab nosaltres.

Opina'l senyor Permanyer, que'l goig de veure la implantació del nostre programa, será pels nostres fills. Dia vindrá, exclama, en que la llengua catalana será parlada á Catalunya, ab exclusió de cap altra, en que'l dret catalá imperará en nostra terra, llegislació catalana que's formará no ab lleys y reglas, sinó per la costum com á resultat de las nostras necessitats; en que aquesta constitució catalana que reclamém, será establerta no en la forma complertament antiga, sino acomodantla al modo d'ésser dels moderns temps. Y tot aixó vindrá per la forsa de las cosas, per que'ls régimens actuals, com á artificials que son, desapareixerán.

Acava'l doctor Permanyer, fent notar las excelencias que sempre ha demostrat tenir Catalunya, pera sortejar tots los obstacles que se li han presentat en lo curs de la historia. L'orador es objecte d'una ovació.

En mitj del més gran entussiasme, se doná per acabat aquest grandiós aplech de propaganda que segurament deixará gratíssim recort en tots quants hi han assistit.

A la nit

Al sortir del meeting era ja fosch. La llarga renglera de porxos, en una de quinas casas hi ha l'Associació regionalista inaugurada, s'omplí de gent. Allí 's ballaren sardanas y 's doná una serenata.

Passaren després los forasters á la fonda dels Archs, essent acompanyats en lo sopar per diferents socis de l'Associació, sumant en conjunt unas 50 personas. No cal dir la expansió que regná en aquest acte, traduintse en expressivas manifestacións d'agrahiment pels catalanistas bisbalenchs, que's multiplicaren durant tot lo dia, en obsequis per sos germáns de causa.

La vetllada

Lo Teatre Principal presentava á las 10 de la nit brillant aspecte. Butacas y palcos estavan plens á vessar de lluhida concurrencia, entre la que s'hi destacavan hermosas senyoretas. La major part de personas portavan al pit un llasset de las quatre barras. No reproduirém lo programa de la funció per haverlo ja telegrafiat ab anterioritat á sa realisació. Lo complertarém, no obstant, fent constar que lo saynete «Un jove que va depressa» traduhit y arreglat del francés per lo novell escriptor bisbalense, Narcís Serradell, agradá moltíssim, aixís com las poesias patrióticas llegidas pels senyors Campmany, Gircós, Carreras y Barceló, y 'l discurs del president Sebastiá de Padrós.

La part musical sigué complerta. Ademés de las pessas de música tocadas per la orquesta, contribuiren al lluhiment de la festa la execució d'una composició coral d'en Clavé y la de una pessa á cinch veus titolada «Lluisa» lletra de Joaquim Bonet y música de Doroteu Ferrés, abdós de l'Associació Catalanista.

Y aixís terminaren aquestas festas catalanistas, ab que l'*Escut Emporitá* de La Bisbal, ha volgut entrar solemnement á la vida, que desitjém sia tan próspera y exuberant, com correspon als nobilíssims sentiments que ve á propagar.

LAS COMARCAS

Ampurdá

La Escala.—En una vinya situada en las antigas murallas de Castelló d'Ampurias, propietat d'un vehí d'aquesta vila, s'ha trobat un forat d'uns tres metres quadrats de superficie que es la obertura d'un dipósit ple de terra. Tot seguit uns quants travalladors comensaren á treuren cavasadas poguentse allavors apreciarse que's tractava d'una fossa de forma cónica de més de cent pams de fondaria. Aquí al poble tot son comentaris, fentse las més estranyas suposicións sobres l'objete que 'n l'antigó pot haver tingut la troballa d'are; s'espera ab ansia la vinguda del senyor vicari general de Girona y altras personas distinguidas perque ab sa inteligencia midin l'importancia del descobriment fet aquestos días, que creyém pot tindre gran importancia.

Noticias de Barcelona

Avuy ha continuat l'espay cubert de núvols, fent teme altra volta pluja, que en forma de roixims tan sols ha caygut á las primeras horas de la tarde.

Don Lluis de Romero y de Baldrich, que, segóns recordarán nostres lector, va ser elegit vocal de la Junta de la Societat Económica d'Amichs del País per una petita majoría y que, segóns acort de la mateixa Societat, no reuneix las condicións de capacitat necessarias per l'exercici de tal càrrech, ha retirat lo recurs qu'havia entaulat en lo Govern civil contra l'esmentat acort, conformantse en un tot ab la decissió de la Económica.

Al fer constar aquest fet, devém dirigir nostra enhorabona al senyor de Romero per lo seny que ha demostrat en aquesta resolució que tant l'honra, y que no ha deixat gayre contents als *dii minores* del caciquisme barceloní.

Es lo que deyam días endarrera al ressonyar las últimas eleccións en la Económica: lo caciquisme está ensorrat, es un cos mort. Avuy, al donar compte del noble acte del senyor Romero, podem afegirhi traduhint á Becquer: «¡Qué tristos, qué sols se quedan los morts!»

Ha mort á la edat de xeixanta tres anys l'antich beneficiat de la parroquia de Sant Jaume d'aquesta ciutat, mossen Ramon Raventós. Era un excelent sacerdot que contínuament evidenciava que'l bon humor no está renyit ab la virtud y ab lo captarse l'estimació de tothom. Deu lo tindrá al cel.

Desde primeras horas del mati s'estava l'embarcader de la Pau una numerosa comissió de la Creu Roja esperant l'arrivada del vapor «San Francisco», y á las nou no havía arrivat encara; pero ha arrivat lo «Miguel Gallart», lo qual, al ésser senyalat pet guayta de Montjuich, que arbolava l'ensenya de la Trasatlántica, feu suposar á molts qu'era'l «San Francisco».

Per telegrama rebut per don Rómul Bosch y Alsina, se sap que'l vapor «Martín Sáenz» ha arrivat sens novetat al port de la Habana.

Demá dimars, á las cinch de la tarde, don Joseph de Zulueta donará la tercera llissó pública sobre Economía Rural.

Lo día primer de febrer se inaugurará lo servey tranviari per medi de la tracció eléctrica en la línia del Poble Nou.

Ahir nit fou curat en la casa de socorro de l'Universitat, Agustí Lavilla, á qui un altre home va ferir en los brassos al passar per lo carrer de Roselló, davant lo passatje Batlló.

Lo ferit va ésser portat al Hospital y l'agressor al jutjat de guardia.

Al arrivar á Reus ahir nit lo tren exprés de Barcelona, los empleats de la estació trobaren en un cotxe de segona classe un noy d'uns sis anys, descals, en mánegas de camisa y la roba en mal estat; posat á disposició de l'autoritat, fon conduhit á la Casa Consistorial, y de sas contestacións se deduhí que, trobantse á la estació de Barcelona, se li acudí ficarse á n'aquell cotxe pera dormir, y quan ja dormía, se posá á caminar lo tren; digué que's deya Joseph Queralt Puig y era d'una familia que viu á la Barceloneta.

Aquesta nit, á las nou, celebrará la Real Academia de Medicina y Cirugía sa sessió inaugural, en la que lo secretari perpétuo senyor Suñé y Molist fará relació de las tascas en que s'ocupá la Corporació durant l'any anterior y l'académich doctor don Joseph Mascaró y Capella, llegirá la memoria que li correspón per torn intitolada «Divorci entre la Medicina y la Societat. Las causas y remeys». Finalment s'obrirán los plechs de las Memorias premiadas en lo concurs ordinari.

L'actor Ermete Novelli, que tantas simpatias compta en nostra ciutat, ha sigut nombrat gran oficial de l'Ordre de la Corona, ab quina distinció, lo Rey d'Italia, ha volgut demostrar l'apreci en que té al gran artista italiá.

Aprofitant la poca vigilancia que hi ha en certs barris, se cometeren ahir nit dos *atracos* ab poch temps de diferencia.

L'un s'efectuá, á cosa de las deu, al passar don Joan Ferrer, per lo pas del carril de Tarragona que hi ha en lo carrer de Villarroel.

Anava dit senyor, distret, quan se li tiraren dessobre tres desconeguts demanantli los valors que tingués; y com al crits de socorro, donats per la víctima, acudire un municipal, los lladres tingueren la sanch freda d'entregarli la víctima com si ell fos lo delinqüent, escabullintse ells aluego.

Com que lo guarda volia emportarsen per forsa á don Joan Ferrer, sense atendrer las escusas que donava, varis vehins del barri sortiren en defensa del detingut y responent de la seva honradés.

Poch rato després, en lo carrer d'Urgell y mentras lo municipal devia meditar la *plancha* que s'habia tirat sensa pendrers la molestia de mirar si pels voltants trobava los delinqüents, dos desconeguts robaren á Jaume Tarroella prenentli la capa y lo rellotje y donantli per consol una palissa.

Dels lladregots, que probablement perteneixian á la mateixa colla del carrer de Villarroel, ningú en sab rés.

Aquesta tarde, han arrivat de Cuba dos vapors ab repatriats; lo «San Francisco» y el Chatean Lafite».

En lo primer han vingut los batallóns de infantería de Navarra y de María Cristina. La tropa ha tingut un viatje felís, desembarcant sols quatre malalts graves.

En lo «Chateau Lafite» han vingut 1039 soldats, d'ells doscents de graves, pertenéixents á diferents cossos del exércit y especialment als batallóns de Baza, Puerto-Rico y Andalucía. Durant la travessía han mort cinquanta tres soldats, (q. a. C. s.)

La falta d'espay'ns impideix en absolut donar detalls del desembarch, y'ls noms dels militars repatriats.

Don Antoni Porta y Soláns s'encarregá ahir de la Intendencia Militar d'aquest districte.

Ahir arrivaren á aquesta ciutat per la línia del Nort 14 soldats repatriats.

Está vacant en la Catedral d'Ibissa, un benefici que's provehirá per oposició y ab arreglo á lo disposat en la R. O. de 6 de desembre de 1888.

Los aspirants presentarán sas sol·licituts en lo terme de 30 días, en la Secretaría d'aquell palau episcopal.

Per disposició del ministeri de la Guerra s'ha disposat que s'aboni á Miquel Arnó y Mariana Vidal, pares del soldat mort á Cuba, Cassimir Arnó, la pensió anyal de 182'55 pessetas, com aixis mateix igual cantitat á Ramon Mollera y Filomena Tarrés, pares també d'un soldat mort en dita isla.

A instancia del interessat, s'abonará per aquesta Tresorería d'Isenda, á don Rodríguez Simón, la paga de 225 pessetas mensuals, que dit senyor cobrava de la Tresorería de Málaga, en sa condició de capitá retirat.

Han comensat en lo Palau episcopal los exámens *d'ordenandos*. S'han constituit dos tribunals. L'un es presidit per l'Im. senyor Bisbe y'l forman los M. I. canonges doctors don Ricart Cortés, don Celestí Ribere, don Esteve Pibernat y 'l doctor don Joaquim de Cots, catedrátich de Teología Moral. L'altre tribunal, presidit pel canonge doctor don Bonaveutura Ribas, es compost pel doctor don Joseph Vallet, canonge Magistral, y'ls Rvnts. párrocos de Sant Jaume y de Sant Francisco de P., don Manel Terrades y don Modest Rinech.

L'Alcalde ha autorisat á la empresa de ómnibus «La Catalana», pera establir un servey de cotxes desde la Rambla, prop de la estació del ferrocarril de Sarriá, pel carrer de Pelayo, Rondas de Sant Antoni y Sant Pau, carrer Asalto y Ramblas fins al punt de sortida. Tot lo tragecte costará cinch céntims. Aquest servey comensará dintre pochs días.

Ha mort, després de rebre tots los Sagraments, la virtuosa senyora donya Teresa Carbonell, viuda de don Jaume Oriol. (A. C. S.)

Acompanyém á sa familia en lo sentiment que, li ha ocasionat pérdua tan sensible.

Periódichs oficials

Gaceta de Madrid del día 28 de Janer:

R. O. dispossant que's permití'l pas per las provincias no invadidas per la filoxera als sarments y arrelats americans destinats exclusivament de una á altra provincia filoxerada, per la formació de vivers y repoblació de vinyas destruídas per la plaga, quinas expedicións dourán ferse per ferrocarril en caixas de fusta ben tapadas y previament desinfectadas y portant un prescinte de la casa expedidora y altre de la estació d'embarch, los quals se conservarán fins al punt de destí, sense que per cap concepte puguin detenirse las expedicións en los punts intermitjos.

—Relació de lo ingressat en lo Banch de Espanya y sucursals ab destí á la suscripció nacional, que importa la suma de 30.707,591'01 pessetas.

NOTICIAS RELLIGIOSAS

Parroquia de Santa Agna.—Dimars, día 31. Durant la missa de las dotze, haventi lo Santíssim exposat, se celebrará la devoció dedicada á Sant Joaquím y Santa Agna, patróns de la parroquia. A tres quarts de sis de la tarde, altre colp exposat lo Sant Sagrament se practicará la devoció en memoria de la Passió y Mort de Nostre Senyor.

Parroquia de lo Mare de Deu de la Mercé.—Dimars, día 31. Festa de Sant Pere Nolasch. Aquest any s'obsequiará al fundador del Ordre de la Mercé ab una Novena, que comensará á las sis de la tarde, essent cantada per l'Escolanía lo primer día, y sols resada los demés.

Acabada la missa de las dotze, se donará la Absolució general.

Parroquia de Santa María del mar.—Dimars, día 31. A las sis de la tarde, continuará la Novena dedicada á la Mare de Deu del Amor Hermós.

Capella Salesiana de Sarriá.—Dimars, día 31. A las vuyt del mati se celebrará la comunió general Reparadora.

INFORMACIÓ telegráfica y telefónica de La Veu de Catalunya

Telegramas de l'Extranger

La revisió

París 29, 2'45 tarde.

L'acort governamental referent als assumptos de la revissió, ha vingut á complicar la situació, ja de per sí grave, en lo que afecta á lluyta entre dreyfusistas y anti-dreyfusistas.

Mr. François Cooppe, president d'honor de la Lliga, aproba l'acte del Govern, y diu que'l seu fallo portará la tranquilitat al país.

Varias noticias

Madrid 30, 12'38 matí.

Ha sigut elegit senador per Alacant, lo senyor Beltrán.

—Si demá's reben noticias de Manila sobre'ls presoners, se celebrará Consell.

—S' anuncia en breu un important acte politich del senyor Castelar. Se creu que aquest acte será anunciant lo seu Manifest.

Explossió en una mina

Madrid, 29, 8'15 nit.

Telegrafian de Murcia que'l Governador civil de la provincia ha ordenat que anés al poble de Mazarrón un enginyer ab l'objecte de depurar las causas que hagin pogut produir la catástrofe ocorreguda en la mina «Talía» en la que tingué lloch una terrible explossió de gas *grissú*.

S'ha confirmat que'l número de morts ascendeix á catorze, tots vehins d'aquell poble.

Encare no s'han extret los cadavres.

De Nova-York

De Nova-York telegrafian dihent que tant en los Estats Units, pel Govern americá, com en las Filipinas pel general Ottis, s'interceptan los despatxos dels filipins, prohibintse també que circulin per la vía de Hong-Kong.

S'ha fletat un vapor nort-americá pera que corri en sa extensió'l cable entre Manila y Washington, á fi d'evitar qualsevol atach de que pogués ser objecte lo referit cable.

En la darrera conferencia entre'ls filipins y'ls americans, sembla que aquestos van mostrarse bastant favorables á reconeixels certs drets pera arrivar al arreglo de la qüestió de Filipinas.

Los pressupostos

Es possible que'l ministre d'Hisenda recordi als seus companys de ministeri la necessitat de que presentin los pressupostos parcials del seu respectiu departament.

En lo de la Presidencia hi figurará'l relatin á la liquidació del departament d'Ultramar. Sembla que sols s'admeteran, respecte d'aquest departament, los gastos de la deuda y de la guerra.

Lo "Llibre Roig"

Está ja terminada la publicació del «Llibre Roig.»

Se n'han fet 3,000 exemplar del primer tomo y 4,000 del segon.

Es d'advertir que en realitat aquest llibre consta de tres tomos.

Lo primer, format pel senyor Gullón, comprén fins al comensament de la guerra entre Espanya y'ls Estats Units.

Lo segón se refereix á la guerra.

Y lo tercer comprén lo relatiu á las negociacións practicadas durant la discusió del tractat de pau.

Aquest últim tomo no's repartirá fins que estiguin obertas las Corts.

Salvatjada en una vía férrea

Telegrafian de Córdoba que comunican de Puente Genil que en lo kilómetro 34 havian sigut colocadas sobre la vía unas enormes pedras que donaren lloch al descarrilament del tren mixte ascendent, que per tal motiu quedá detingut 45 minuts.

Afortunadament no hi ha desgracias de que doldres.

S'están practicant diligencias pera la averiguació dels culpables d'aquest fet que podia tenir desgraciadas conseqüencias.

Lo carterista Doménech

Lo Jutjat del Hospici ha acordat que sigui posat en llibertat lo carterista Doménech, contra qui s'havía dictat auto de presó.

Noticias del extranger

Diuhen de París que'ls elements de Bulgaria fan grans preparatius en armas y municións pera'l cas d'una guerra, tal vegada ab Turquía.

Aixó per una banda, y per altre las fortificacións y las exageradas precaucións militars de la Sublim Porta, semblan justificar la accentuada creencia de que en la próxima primavera ocurrirá algún conflicte al Orient.

—També diuhen de París que ja no son tots los periódichs inglesos, alemanys y austriachs los que consideran com una utopia la projectada Conferencia pera'l desarme.

—Sembla que's promourá una vaga pels metges de la beneficencia municipal alsacians, que demanan un aument d'honoraris.

—Comunican desde Londres que se adverteixen notables contradiccións en las noticias que donan los periódichs americans respecte de la actitut d'Agoncillo, puig mentres uns lo suposan animat d'una actitut transigent y conciliadora, altres lo colocan en una situació d'oberta hostilitat envers los yanquis.

Anti-agregacionistas

A última hora de la tarde ha visitat al senyor Sagasta una comissió de vehíns dels pobles del plá de Barcelona, que no volen continuar agregats.

Mort.—Senadurías

Ha mort en las sevas possessións de Sant Pere de Imatar (Murcia), lo baró de Benifayó, gran d'Espanya y senador vitalicí.

Ab tal motiu son are cinch las senadurías vacants que han de proveirse.

—Lo senyor Montojo aspira decididament á la senaduría per Málaga. Pero diu l' *Heraldo* que'l senyor Montojo no té aptitut pera ser senador, tota vegada que l'article 42 de la Constitució disposa que podrán ser senadors los tinents generals del Exércit y almiralls de la Armada, *després de dos anys del seu nombrament*.

—S'insisteix en que tampoch podrá tenir assiento en lo Senat l'almirall Cervera, á pesar de la interpretació que dona'l Govern al article 22 de la Constitució.

—Ha sigut elegit avuy senador lo senyor González Revilla, ministerial, que lluytava contra un gamacista.

Un altre discurs de lord Chamberlain

Segons noticias de Londres, lord Chamberlain ha pronunciat un nou discurs en defensa del imperialisme, dihent que aquest s'impossa pera'l cumplimient de las obligacións que la Providencia ha senyalat á Inglaterra, y que van unidas á son engrandiment.

També ha tractat de justificar las relacións entre'ls inglesos y'ls yanquis.

De París

Diuhen de París que la opinió es favorable al projecte del Govern de reformar la lley processal, en el sentit de que pugui ser jutjat lo procés Dreyfus per lo Tribunal de Casació en plé.

—També's diu que desde la glorificació del coronel Henry ha aumentat extraordinariament lo número de procesos en que té d'entendre'l Jurat.

—Un telegrama de París diu que anit se celebrá en lo palau del Ajuntament, lo primer ball d'aquesta temporada.

Hi assistí Mr. Félix Faure, acompanyat de sa esposa y fillas, éssent rebuts y obsequiats per lo Consell Municipal.

La festa fou molt lluhida.

La situació de Filipinas

La prempsa de Nova-York publica notas oficiosas del Govern americá, encaminadas á accentuar la suposada corrent de transigencia entre'ls yanquis y'ls tagals, pretenent fer creure que no's presentarán dificultats insuperables pera arrivar á un arreglo en la qüestió filipina.

No obstant, alguns periódichs que's diuhen ben enterats, afirman que la situació del Arxipélach es cada día pitjor.

Més llenya al feix

Madrid, 30, 12'10 mat.

S'ha ultimat la operació de préstam de deu milións de pessetas que fan los Banchs de Castilla y l'Hipotecari al ministeri d'Ultramar.

Segóns la versió oficial se dedicarán á satisfer en especialitat los gastos de repatriació de las Filipinas, pero se presumeix que tindrán aplicació relacionada ab la llibertat dels restants presoners que quedan á Filipinas.

LOS VINS
Á LA República Argentina

Una estadística de la importació á Buenos Ayres, desde l'any 1883 á 1898, que ha vingut á nostras mans, nos mou á dir alguna cosa, respecto aquest important producte de la nostra exportació á n'aquell país.

Lo mohiment del vi francés, demostra que son las classes acomodadas las que 'l consumeixen. En l'any 82 se importaren 92,050 bordalesas, y á excepció del 85, ané aumentant fins al any 89, que arribá á 135,972 que foren los bons temps d'aquell país. Ab la cayguda del 90, baixá á 92,679 y lo següent á 41,733; tornant á ascendir en petita proporció, no moguentse en los darrers anys del rededor de 62,679 bordalesas, cantitat importada en aquest últim any.

Lo que mereix fixar l'atenció, es lo mohiment en los vins italiáns y espanyols.

Mentres que d'Italia se importaren en l'any 83 solzament 14.213 bordalesas, ó siga uns 30,558 hectólitres; de Espanya, arribaren á 62,017 pipas de fí y taula, y 13,097 quarterolas de sech, ó sigan uns 294,792 hectólitres.

Lo mohiment dels vins espanyols ha sigut molt variat, si be's nota una gran baixa en las importacións, éssent la del últim any 29,502 pipas de fins y taula y 21,919 quarterolas de sech, ó siga uns 159,061 hectólitres

Per contra lo vi italiá, que també ha tingut sas altas y baixas, se nota un aument considerable y essent lo del darrer any 121,086 bordalesas 260,334 hectólitres.

Com se veu, la diferencia es gran. Si lo espanyol ha tingut un fort descens, en cambi l'italiá ha aumentat d'un modo molt considerable. ¿A qué es degut aixó?

En primer terme á que los italiáns en eixos darrers anys han donat molt desenrotllo á son comers exportador y que com en la República Argentina hi tenen tants compaissáns, han trobat fácil acullida sos productes. Per altre part, los vins que hi han portat son adequats per l'us de taula.

Cal tenir aixó en compe, ja que en aquestos últims temps la producció de vi en la República ha pres molt increment encara que sas classes no son gayre bonas, ha disminuit molt lo consum de tipos per *cortar*.

A n'aquest punt es ahont ha de buscarse la disminució dels productes d'Espanya que eran y son encara en sa majoría per tal aplicació.

Los nostres exportadors no s'han volgut convence de que hi ha qu'empendre altra via si's vol mantenir y aumentar lo consum á'n aquell tros d'América.

Mes que la elevació en los drets d'entrada en l'escala alcohólica, influeix la classe que s'envía, que'l consum la rebutxa.

Y proba es d'aixó, l'aument que's va notant en la importació de vins de la Rioja, iniciat fa poch, y qual demanda aumenta de día en día, y que, com se sap, son *tipos* lleugers y aparents per taula.

JORDI BACH.

Estacións enotécnicas

Cette

No se sap pas prou be lo que fará'l Senat francés ab lo célebre article adicional de Mr. Piou, puig mentres los delegats de Cette y Burdeus demanan que no s'aprovi, la «Unió de las Associacións del Sud-Oest» y altras entitats y viticultors travallan per obtenir l'aprovació del esmentat article tal com ja l'ha aprobat la Cambra de diputats.

L'any 1898 han entrat en los *entrepóts* de Burdeus 74,180 hectólitres de vins extrangers y 81.097 hectólitres de vins francesos, y sortiren barrejats per meytat 158.579 hectólitres, cantitat inferior á la dels anys anteriors. Llavors los esmentats *entrepóts* podian exportar sos vins á tots los paisos; avuy sols poden exportar á Ultramar. Dels *entrepóts* de Cette, no hem pogut obtenir datos certs, pero aproximadament pot calcularse en 150.000 hectólitres lo vi exportat.

Lo mercat de Burdeus no ha sufert cap cambi desde nostra darrera ressenya. Los vins continúan en la mateixa situació. Los preus son los següents:

Aragó 12 á 14 graus, de 220 á 300 franchs; Alacants de 14° á 280 y 310 franchs; Rioja de 12 á 13°, de 225 á 280 franchs; Valencia de 10 á 13°, de 220 á 270 franchs; Navarra de 14 á 15°, de 295 á 360 franchs; Cervera de 11 á 12°, de 220 á 300 franchs; blanchs de Huelva y la Mancha de 11 á 13°, de 260 á 350 franchs. Tots la tonelada de 905 litres.

A París-Bercy, los compradors se mostran reservats malgrat los oferiments que de per tot arreu reben. Lo Stock es molt crescut. De moment los vins d'Argelia y las mistelas de la mateixa procedencia y Samos son las que proveheixen lo mercat. Las cotisacións pera nostres vins son las següents: blanchs de Huelva, Mancha y Valencia de 12 á 14°, de 31 á 39 franchs hectólitre; rojos d'Aragó y Valencia de 13 á 14°, de 32 á 38 franchs; Alacants de 14°, de 32 á 37 franchs; Catalá de 11 á 12°, de 28 á 33 franchs; Priorats de 14°, de 35 á 40 franchs; Navarra de 14°, de 34 á 38 franchs; Mistela de 14 á 15° ab 9 á 10° de licor, de 44 á 56 franchs.

Cette se ressent del mateix estat de cosas. Malgrat la necessitat dels aprovisionaments y de la disminució de l'importació, los preus de nostres vins se mantenen poch ferms, sent molt escasas las operacións. En cambi 'ls vins del Mit-dia se cotisan ab alsa; las resistencias d'aquets en mans dels propietaris son més escasos cada dia.

A Cette cotisém:

	Graus	Preu per hl.
Alicant 1.ª	14 á 15	28 á 32 fr.
Id. 2.ª	12 » 13	24 » 28 »
Catalans.	11 » 12	20 » 22 »
Priorat	14 » 15	30 » 34 »
Mallorca	9 » 11	18 » 23 »
Vendrell.	11 » 12	22 » 25 »
Utiel (tipo aragó) .	11 » 12	22 » 25 »
Valencia 1.ª . . .	11 » 12	20 » 25 »
Mistelas (de 9 á 10 graus licor) . . .	15	40 » 80 »

Vi blanch catalá. .	10 á 12	24 » 28	»
» » mancha .	00 » 13	26 » 29	»
» » andalús. .	00 » 13	24 » 29	»

Los altres productes sens variació.

Londres

Pocas novetats hi ha en la situació de aquest mercat.

Las vendas al detall mostran alguna activitat, lo que proba que'l vi es cada día necessari al públich inglés, lo que algúns anys enrera no coneixía més que'ls vins francesos y italiáns, que venen favorescuts pel gran nombre de restaurants de aquestas nacionalitats que hi ha establerts á Inglaterra.

Pero des que'ls vins espanyols han vingut á ferlos competencia, son consum ha anat aumentant al mateix temps que disminuía l'importanció dels francesos y han resistit be la competencia de vins d'altras procedencias malgrat la protecció que han tingut algúns d'ells, especialment los californiáns.

Los vins espanyols que tenen aquí més aceptació son los de tipo Rioja, nom fa poch desconegut á Inglaterra, especialment las marcas Marqués del Riscal, Reinosa y «Viticola del Norte de España»; aquests vins se travallan aquí ab molta inteligencia per los representants d'aquestas casas y pels senyors de Otaduy y C.ª que travallan pera que sian los mateixos consumidors los que imposin als comerciants y al mercat en general la necessitat de provehirse de llegítims de Rioja y aquest moviment rebrá un nou impuls lo día que ja sembla 's proveu, de l'inauguració de la linia de vapors directes entre Bilbao y Sonthampton puig llavors arribarán á Londres ab rapidés y baratura las expedicións de vins de la Rioja, ó de altres punts que tingan dipósit á Bilbao ó Haro.

Aquesta linia de vapors facilitará moltíssim la venda á Londres de tota mena de productes agrícols de la regió Nort d'Espanya, que en la actualitat difícilment s'hi poden enviar per la falta de comunicació.

La setmana passada los corredors senyors Mollay, Relly, Graham y C.ª, celebraren una important venda pública.

Los lots presentats obtingueren la cotisació següent:

4 quartas de cognach espanyol á 3 chelins per galó.

2 barrils y 3 quartas cognach francés á 2 chelins y 6 penichs lo galó.

2 botas de Jerez de 5 á 5 1[2 lliuras la bota.

10 mitjas botas de Jerez Polera de 7 á 7 1[2 lliuras la bota.

2 botas y mitja d'Amontillat á 11 lliuras.

12 botas de Jerez á 6 1[2 lliuras la bota.

4 botas d'Amontillat fí, 13 á 13 1[2 lliuras.

4 pipas Oporto llegítim de 18 á 19 lliuras pipa.

3 pipas Oporto blanch á 13 lliuras.

4 pipas vi de Tarragona negre de 5 3[4 á 6 lliuras.

3 íd., íd., íd., de 6 1[2 á 7 lliuras.

3 íd., íd., íd., de 6 á 6 1[2 lliuras.

Altra venda pública del corredor W. y T. Restell.

4 barrils cognach espanyol de Huelva 1 chelí 4 penichs lo galó.

14 barrils procedents de Cadiz de 3 chelins y 9 penichs á 3 chelins y 17 penichs per galó.

16 quarterolas Oporto de 13 3[4 á 14 lliuras per pipa.

50 quarterolas tinto clar de Barcelona á 30 chelins los 46 galóns.

8 bordelesas id. id. de Valencia á 42 1[2 chelins los 46 galóns.

19 pipas tinto espanyol (mistela) Valenciá á 9 lliuras los 115 galóns.

Taronjas: Grans arribos de Valencia que han produhit una petita baixa; las llimonas á causa dels grans arribos de Palerm han baixat molt, en cambi las cebas se cotisan en alsa.

Veus aquí los preus á Londres:

Taronjas: de Lisboa, de 4 á 5 chelins caixa; de Oporto, de 3 á 4; de Valencia, de 5 á 6; de Denia, de 7 á 10.

Taronjas amargas: de Sevilla, de 9 á 10 chelins caixa; de Málaga de 6 á 10.

Llimonas: de Messina, de 4 á 15 chelins caixa; de Palerm, de 4 á 12.

Pomas: de América, de 15 á 20 chelins caixa; de Canadá, de 16 á 21.

Cebas: de Oporto, de 5 á 6 chelins caixa; de Valencia, de 7 á 10; de Lisboa, de 3 á 4.

Castanyas: de Espanya, de 3 á 5 chelins caixa.

Lo mercat del blat queda encalmat á París y se senyala una petita alsa en lo de New-York y San Francisco.

Academia de Bonas Lletras

Ab assistencia d'un número regular de académichs tingué lloch en aquesta corporació la recepció pública del Reverent Doctor don Joan B. Codina y Formosa, al qui presentá lo Dr. Torres y Bages ab algunas frases en las que fen ressaltar la importancia de l'estudi de la literatura hebrayca, á la que's dedica especialment lo Dr. Codina. «Hont impera la Biblia hi ha civilisació», digué'l Dr. Torres. En periodis sentits enaltí la susdita literatura, afirmant de passada que combatí fermament la superstició. Per fi's declará del tot satisfet ab lo nombrament de son nou company, puig, entre altres motius «hi ha en nostra terra objectes hebrayehs y tindrém en lo si de la Academia qui pugui conéixels plenament.»

Lo nou académich, en son discurs reglamentari, comensá dedicant un sentidíssim recort al malaguanyat Ixart, quina plassa, que deixá buyda la mort del eminent crítich, ve á ocupar ell.

Després d'algunas protestas de modestia, afirma que, donant la circunstancia de que al rebre son nombrament, estava fent un travall sobre Jeremías, se decidí á aprofitar los estudis que tenía fets, pera confeccionar son discurs d'entrada.

Descrigué ab notable relleu al gran profeta y sa vida, desde'l comens de son ministeri fins á sa mort. Parlá molt extensament de las críticas que tractan d'ell, trobant pálits la majoría dels elogis que se li han dedicat. Se mostra contrari á la opinió de que'l llenguatge de Jeremías siga més rústech que'l de Isaías, Oseas y altres profetas. Pel contrari opina que la senzillesa d'aquell, no s'assembla de bon tros á la rusticitat.

Després, entrant de ple en lo tema del discurs, s'ocupa extensament del Monoteisme, citant mols trossos del profeta; parla de la Idolatría y del Politeisme, de las épocas y pobles en que imperaren, etcétera, etc.; s'extent sobre la impenitencia dels juheus, de las amenassas á n'aquestos y sobre tot dels *Símbols* de que's serví Jeremías pera anunciárloshi'l cástich de Deu, símbols que comenta ab molt notable acert, fent ressaltar las sublimitats que enclouen, citant al fals profeta Hananías y recordant la violent escena en lo temple entre aquest y Jeremías.

Descriu també «la arribada del cástich» lo siti y destrucció de Jerusalém, y copía las frases de que's serví Jeremías alguns anys avans pera profetisar aquells horrors. Lo capítol en que parla d'això, acaba ab un quadro ple de llum, hermosíssim: «Jerusalém fou entregada á las flamas, sos murs foren destruits; los vasos y tresors de la casa de Jehová passaren al temple de Bal; Sedecías fou cegat, després d'haver sigut degollats sos fills en sa presencia y á la vora dels rius de Babilonia, suspesas las cítaras dels sálzers, ploravan més de quatre mil juhéus la perdua de sa llibertat.»

La darrera part del discurs está consagrada á la *Restauració de Judá;* á resumir y calificar lo género de fruyts que recullí Jeremías en son llarch ministeri; á transcriure algunas frases alusivas, junt ab una tradició cristiana en la que s'afirma que Jeremías fou mort á pedradas per los Juhéus de Tafnes, y finalment á ressenyar lo somni que Judas Macabea contá als seus soldats, somni en que va veure á Onías junt ab un altre varó, del qui digué'l primer: «Aquest es Jeremías, profeta de Deu, que prega sempre pel poble y per tota la ciutat santa.»

Un cop finida la lectura del discurs, lo Dr. Balari y Jovany, que presidía l'acte, declará académich al Dr. D. Joan B. Codina y Formosa. Y després d'imposarli la honrosa insignia y ferli entrega del titul' s'aixecá la sessió.

Nosaltres, avans de cloure aquesta ressenya, no podém menos que plányens de que en tal solemnitat deixessin d'usar sa llengua'l nou acadámich y son ilustre presentador. Ab tot, això no es obstacle perque paguém un tribut á la justicia, felicitant de tot cor als esmentats senyors, y sobretot al Dr. Codina, que mereix doble enhorabona, puig á la que li pertoca per la distinció, deu unirshi la que s'ha guanyat sobradament ab son magistral discurs.

Darrera informació

Telegramas de l'Extranger

La qüestió Eagan

París, 30, 10 matí.

Telegrafían de Washington, dihent que'l Consell de Guerra que ha judicat al comisari general Eagan, per la qüestió de subsistencias, l'ha recomenat á la clemencia del Govern.

Lo pintor Sisley

París, 30, 11'25 matí.

Ha mort lo celebrat pintor impresionista Mr. Alfred Sisley. Sa mort ha sigut molt sentida entre'l grupo d'artistas enamorats de las novas tendencias en l'art pictórich, puig lo mort era un dels més distingits.

La prempsa madrilenya

Madrid, 30, 1'15 tarde.

Un periódich publica una informació que ha practicat respecte á la qüestió del restabliment de las garantías constitucionals.

Lo periódich de referencia ha consultat la opinió de varis personatjes polítichs, quins l'han expressada en la forma següent:

Lo senyor Capdepon

Manté lo seu propósit de demanar lo restabliment de las garantías, en lo primer Consell de ministres que's reuneixi.

Pera portar á la práctica son intent, se basa principalment en que l'únich motiu que podria haverhi pera persistir en la suspensió, fora la actitut dels carlíns, pero que en quant á això está persuadit de que res intentarán, segurs com están de que á sos propósits segueixen no més que fracassos com s'ha pogut veure en distintas ocasións.

Per conseqüent, los partidaris de Don Carles no han d'inspirar cap temor.

Diu que no ha parlat d'aquest particular ab lo president del Consell, y que per lo tant no té motiu pera poder dir si 'l senyor Sagasta es partidari ó se oposará al restabliment de las garantías constitucionals.

Lo senyor Silvela

Lo quefe del partit conservador es partidari del inmediat restabliment de la normalitat y que en tot cas tot lo més que podria fer un govern peruch y débil, es mantenir la suspensió per lo que es refereix á qüestións d'ordre públich y al dret de reunió; pero entén que la prempsa deu quedar en complerta llibertat d'acció, pera cumplir sos debers ab la opinió pública, de manera que deu desapareixe la previa censura.

Lo general Correa

Al ministre de la Guerra no'l preocupa que continui la suspensió ó que's restableixin las garantías.

Creu que no hi hauria cap inconvenient en que pera los efectes de las reunións públicas y de las qüestións sobre ordre públich, seguis en vigor la suspensió; pero que la prempsa deu quedar en llibertat pera atacar al Govern si ho creu convenient fent la crítica dels seus actes.

Es á dir, creu també que deu desapareixe la provia censura, perque lo bon sentit de la prempsa evitará promoure campanyas antipatrióticas y la publicació de noticias que tinguin carácter reservat.

Lo senyor Sagasta y lo senyor Groizard

Encara que's diu que son contraris al restabliment de las garantías se te casi per segur que modificarán la seva opinió y se deixarán portar pe'l criteri de los demés ministres ó quan menos consentirán en la supresió de la previa censura.

"El Imparcial,,

Prenent peu de la opinió que s'atribueix al general Correa respecte al restabliment de garantías diu que si lo Godern te lo propósit de aixecar la previa censura pero de mantenir la suspensió veu parlar molt clar en aquest assumpto pera sapiguer á que atendres, y pregunta ¿cóm quedará la prempsa? ¿subjecta á la jurisdicció ordinaria ó als tribunals militars?

Perque si 's suprimeix la previa censura pero no 's restableixen las demés llibertats civils, la prempsa se trobaria en una situació pitjor que la actual.

"El Liberal,,

Publica son article de fondo ab lo títol de «Usurpación de nombre» atacant enérgicament al senyor Sagasta per sa falta de lliberalisme.

Diu qu'encara que lo president del Consell per pura fórmula s'anomeni lliberal, tots los seus actes no poden ser en lo fondo mes reaccionaris y que la Espanya d'avuy privada de sas colonias y de sos drets, no li perdonará may.

Publica també una carta que'ls quefes, oficials y mariners del acorassat «Carlos V» han dirigit á son corresponsal á Cadiz, parlant de las probas del acorassat.

"La Reforma,,

En la seva *Crónica* d'avuy ataca en termes molt durs al senyor Sagasta, constituint lo suelto una terrible embestida contra la persona del president del Consell de Ministres.

Discurs del embaixador francés Mr. Cambon

Segons telegrama de Londres s'espera ab molt interés lo discurs que 'l embaixador de Fransa Mr. Cambon pronunciará lo dimars, ab motiu del ápat anyal que's dona á la Cambra francesa.

Lo discurs tractará principalment de posar de relleu las bonas relacións que hi ha entre Fransa é Inglaterra.

Lo general Polavieja á Sevilla

Lo general Polavieja visitará demá lo Cassino Conservador, assegurant, no obstant, tot lo que s'ha dit, que no pronunciará cap discurs polítich.

Aquesta mateixa setmana retornará á Madrid.

Lo que diu lo senyor Sagasta

Lo senyor Sagasta ha estat al Palau pera enterar á la Reyna de assumptos de Govern que están pendents.

—Ha dit al sortir que res s'havia resolt respecte al indult del reo de la Carolina (provincia de Jaen), y que encara no sabia si aquesta tarde hi hauría ó no Consell de ministres, sent probable que s'en celebri.

També ha manifestat que no s' havía rebut cap noticia de Filipinas, pero espera que n'arrivin d'un moment al altre.

Firma de la Reyna

Lo ministre de Gracia y Justicia ha posat á la firma de la Reyna una extensa combinació de personal de la magistratura.

Per lo que's refereix á Catalunya, dech dir que's traslada á Sevilla al president de la Audiencia de Tarragona don Joseph Roca, y que pera la vacant que aquest deixa se nombra al magistrat de la Audiencia de Sevilla don Fermí Ximénez.

També ha firmat la Reyna lo decret nombrant xantre de la Catedral de Vich al doctor don Ramón Prieto.

Lo ministre d'Estat ha posat á la firma de la Reyna varis decrets concedint creus.

Generals al Palau

Avuy han cumplimentat á la Reyna los generals Arderius y Molina.

En Correa nega

Madrid, 30, 12'15 tarde.

Lo general Correa ha negat que ell ordenés més severitat en lo que afecta á censura pera la prempsa.

Si avuy hi ha més rigidesa que avans, —ha afegit,—será iniciativa d'en Marín, per conceptuar perillosa la publicació d'algunas noticias.

L'indult que no's veu

Madrid, 30, 12'40 tarde.

La prempsa continúa reclamant que 's possin en llibertat los periodistas Larroux y Luna, aduint; pera esforsar aquestas reclamacións, fets basats en la práctica y en lo sentit comú.

Elecció confirmoda

Madrid, 30, 1 tarde.

Com los hi vaig avansar, la presidencia del Círcol de la Unió Mercantil, ha recaygut en lo senyor Muniesa.

Moviment diplomátich

Madrid, 30, 1'25 tarde.

En la combinació de Cónsuls que's prepara en lo ministeri d'Estat, serán inclosos los cónsuls de la Habana y Puerto-Rico.

Sembla segur que aquest any hi haurá oposicións d'ingrés en la carrera consular.

COTONS

28 Janer 1899.		Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Nova York	(Disponibles.	6 3[8	6 3[8	—	—
	(Futurs, Mars.	6.15	6.13	2	—
Nova Orleans	(Disponibles..	5 3[4	5 11[16	1[16	—
	(Futurs, Mars	5.79	5.78	1	—

Arribos en los ports dels Estats Units lo día 28 Janer. . . . . 21,000 balas
» en igual fetxa de l'any passat . . . . . 28,000 »

26 Janer 1899.		Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Liverpool.	Disponibles.	3 9[32	3 9[32	—	—

30 Janer 1899, á las 10'16 matí.		Obra mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
Liverpool.	Futurs, Janer. Febr.	3 17[64	3 15[64	8[64	—

BARCELONA, 30 JANER 1899

Continúan los preus del mercat, molt ferms.

Una sentencia del Suprém

Madrid, 30, 1'45 tarde.

Segons havia anunciat, s'ha publicat avuy la sentencia del Suprém en lo plet que sostenia la Companyía dels Ferrocarrils Andalusos.

La sentencia confirma tot quant vaig avansar ahir.

Declara ademés no haverhi lloch al recurs entaulat per la dita Companyía. En los *considerandos* de la sentencia se estableix una doctrina nova del text pera l'aplicació de la Lley d'Auxilis en lo sentit de declarar vigent l'article tercer que no té relació ab lo primer; peró, estableix també que'l conveni dels Andalusos no encaixa dintre dels esmentats articles primer y tercer.

Aquesta sentencia será segurament objecte de gran polémica, entre la *gent togada*.

Contra 'ls interessos cataláns

Madrid, 30, 2 tarde.

Diu *El Imparcial* que las activas gestións que ve practicant lo «Foment del Travall Nacional» de Barcelona, pera que's restableixi 'l servey de paquets postals entre Barcelona, las Antillas y Filipinas, son molt dignas de tenirse en compte, pero tal vegada per això mateix, esmga destinada aquesta reclamació á sofrir la trista sort de tantas altras no menos importants.

Bolsa de Madrid

Madrid, 28, 3'40 t. (Urgent).

(Facilitat per la casa Marsans)

4 per 100 Interior contat	57'90
» » fí de mes.	57'90
» » próxim..	57'85
» Exterior	66'90
Deuda amortisable.	67'65
Cubas 1886.	55'20
Cubas 1890.	47'40
Aduanas 5 per 100.	91'15
Filipinas 6 per 100..	69'00
Bonos Tresor.	101'50
Banch Espanya..	40'00
Tabacos.	229'25
Cambi s[París..	29'75

Curs del Interior á Madrid: 57'70 y 90.

Bolsa de París

París, 28, 2'15 tarde.

Exterior Espanyol 4 per 100.	52'90
Renta francesa 3 per 100.	102'05
Cubas (1886)..	210'00
Cubas (1890).	179'00
F. C. Nort d' Espanya.	119'00
F, C. M, Z. y Alicant.	»
Cambi s[Espanya..	»

Bolsa de Londres

Exterior Espanyol 4 per 100.	»

CURS DE CAMBIS EN ALTRES PLASSAS

Curs del Exterior á París: 52'40 — 30 — 55 — 30 — 50 — y 10.

Curs del Exterior á Londres: 51'62 y 52'00.

Butlletí Bursátil

Barcelona 28 de Janer de 1899.

Se tanca á las 4 tarde

	Ahir	Avuy
4 per 100 Interior fí mes.	58'10	58'02
» » próxim.	»	»
4 per 100 Exterior fí mes.	66'06	66'50
» » próxim.	»	»
F. C. Nort fí mes.	32'15	33'00
» Fransa fí mes.	30'80	31'35
» Orense fí mes.	8'90	9'00
Cubas 6 per 100 contat.	54'25	56'00
Cubas 5 per 100 contat.	46'25	48'00
Emp. Aduanas 5 p. 100 compt.	91'25	91'50
4 per 100 Amortisable compt..	67'87	68'00
Emp. Filipinas 6 p. 100 compt.	69'00	69'25
Banch de Barcelona comptat.	»	94'00

Accións

Banch Colonial fí de mes.	»	»
Credit Mercantil comptat.	»	»
Cat. General de Crédit compt.	»	»
Espanya Industrial.	»	»

Obligacións comptat

Municipal 6 per 100.	»	95 25
» 5 per 100.	»	»
Segovia 5 per 100.	»	78'75
Almansas 5 per 100.	»	80'75
Id. adheridas 3 p. 100..	»	56'85
Id. no adheridas id.	»	50'90
Sant Joan de las Abadessas 3	»	57'85
Fransas 6 per 100.	»	87'00
» 3 per 100.	»	45'75
Cédulas 6 per 100.	»	88'50
Roda á Reus 3 per 100..	»	»
Orenses..	»	81'25
Canal d' Urgell	»	88'50
per 100.	»	»
Orenses prioritat.	»	»

Cambis sobre l' extranger

Londres 90 d[f.	32'30
» 60 d[f.	»
» 8 d[v.	»
» á la vista..	p. 32'80
Paris 8 d[v.	»
» 90 d[f	»
» á la vista..	p. 30'25

PREU DE L'OR

OR ESPANYOL

Centens Alfons 27'50. — Centens Isabelins 32'00.—Monedas de 20 pessetas 27'00.—Unsas 29'00.—Or menut 21'00.

Nota.—Aquets preus son compra.

ULTIMA HORA

DE 4 A 5 TARDE

4 per 100 Interior 58'05—58'10—58'15—58'10 58'12—58'20.

Cubas 6 per 100 56'25—56'50—56'37—56'50—56'75.

Cubas 5 per 100 48'00—48'25—48'37—48'50—48'75.

Secció Marítima

Vapors de la Companyía Trasatlántica

Vapor Chandernagor (fletat) arrivat lo 28 de janer á Málaga, procedent de Centfochs.

Vapor Les Andes arrivat lo 28 á Centfochs, procedent de Gibraltar.

Vapor San Agustin, arrivat lo 29 á Cádiz, procedent de Barcelona.

Vapor Reyna María Cristina, arrivat lo 29 á Manila, procedent de Singapore.

Vapor Mogador, sortit lo 29 de Málaga, pera Cádiz.

Vapor M. Gallart (fletat) arrivat lo 30 á Barcelona, procedent de Cádiz.

Mercats regionals

TARRAGONA.—Vins.—Poca animació, los preus se sostenen y no han tingut variació ab los de la setmana passada.

Los esperits de ví y brissa, anisats y holandas de ví, no hi ha tingut tampoch variació en lo preu.

Avellana.—Embarch de 42 á 43 ptas.; negreta escullida á 46; á pagés 43 ptas. sachs de 58'400 kilos.

Aquest article lo cotisém en alsa.

Admetlla.—Mollar á 60 ptas. los 50'400 kilos.

Los preus de la admetlla també han millorat.

Garrofas de 23 á 24 rals quintá.

Arrós. Cotisém núm. 0 á 16 1[4; núm. 1 á 16 3[4; núm. 2 á 17 1[4; núm. 3 á 17 3[4; núm. 9, á 18 3[4 rals l'arroba. Bomba de 59 á 63 pessetas los 100 kilos. Mercat animat.

Sofre. A 36 rals los 40 kilos.

CRÓNICA EXTRANGERA

INGLATERRA.—Lo congrés especial dels delegats de totas las «Trades Uniións» á Manchester, ha acordat los principals punts de la federació que tracta d'establir.

Si la federació arriva á ser un fet los conflictes obrers que sobrevingan, si no's resolen per arbitratge serán d'una gravetat inmensa.

En lo món económich se miran las decisións del congrés ab interés extraordinari. Ja's parla que, devant la unió del travall, s'organisará una unió general del capital.

—En White Kidley, secretari de l'Interior, ha pronunciat á Blak Pool un discurs que es objecte dels més vius comentaris per part de la prempsa inglesa.

vament las tres de la matinada. ¡Cosa més especial! A prop de quatre horas que la Tuyas estava sola ab ell, ab tan bona ocasió y esperant á cada volta que obria la boca, que parlaría de la Verge, de Deu ó dels Sants, y era l'hora que no li hi havia dit ni una sola paraula!... Y donchs, ¿qué potser s'havian pensat que era un heretge, ell?...

A dos quarts de quatre, don Baltasar, inquiet, frisós, digué á la Dida que obrís la tapa de la seva papelera y que d'una capsa gran de doradillo, li portés un dels llibres que hi trovaría tancats.

La Tuyas, cumplí las ordres del seu amo, més al donarli lo que li havia demanat, sos ulls se humitejaren de llágrimas, y exclamá:

—¡Son los llibres de la noya!

—¡Aviat los haveu conegut!—feu don Baltasar.—Miren, ara acostéume la tauleta rodona, poseuhi á sobre la palmatoria, y vos assenteuvos en aquesta butaca del meu costat y llegiumen algún tros d'aquestos devocionaris, que tant agradavan á la meva Felissia. ¡Obriulo ahont vos sembli! Allá ahont us vinga!

La Tuyas mirá ab visible extranyesa al seu antich amo, y maquinalment feu lo que li havia manat, més al agafar lo llibre, l'obrí, girá els fulls, lo cangirá y digué pesarosament:

—¡Si'n sapigués!

Don Baltasar se feu portar sos lentes d'or, se los posá, prengué'l devocionari, y als pochs moments, lo torná á deixar desalentat sobre la taula. Li era impossible llegir: las lletras se ba-

rrejavan, las ratllas se confonían unas ab altres... havia pogut entendre, *Dios, Cielo, purgatorio después de la muerte*, pero tot aislat, incoherent, buyt...

Lo malalt quedá ab lo llibre entre las mans; la dida, mirantsel de fit á fit, ab intuició de que dins d'aquella ánima, hi passava quelcóm d'extraordinari, de trascendental, en que ella, pobre filla de montanya, ignorant y tot, hi podía fer alguna cosa de moltissim profit. Y de sobte pensá en la Felissia y recordá sospirs y paraulas, que ella no havia ben comprés y que ara li semblava endevinarhi, y suspitá, si tal volta Deu, á prechs d'aquella criatura tan bondadosa, la havía portada providencialment al costat del seu pare malalt; y embastá en son magí un llarch enfilall de paraulas, que la pobre dona creya que havian d'ésser molt triadas pera dirlas á un senyor tant sabi; y molt encubertas pera no afectar á un senyor tant malalt, y poch avesada á eixa mena de travalls, quan lograva ajuntarne duas, se n'hi esmunyian tres y soptadament exclamá:

—¿Sab qué pensava, don Baltasar?

—¿Qué pensavau?

—Que... que... ¡que tal volta li faria més Nostre Senyor que totas aquestas potingas que li donan! Que si V. y jo fessim una Novena á Sant Joseph, confessant y combregant tots dos ¡vosté's curaría! Miri, si vol, no ha de fer més que dir sí; y jo aniré demá á cercarli'l confés que vosté'm diga ó'l de la Felissia, si'l vol;

en deya un pés de sobre. De la Catedral'n se aná á ferse escriure una carta á un memorialista de la Rambla, del qui era antiga parroquiana; qual carta, per no créurela prou segura per la via del correu, aná á portar ella mateixa á un hostal del carrer del Portal Nou, ahont hi parava l'Ordinari de Vich; y fetas ja eixas diligencias y sens donarse compte del temps que hi havía passat; quan eran ja aprop de dos quarts de dugas s'encaminá á la casa del seu amo, ab intent de prevenirlo dels passos que havía fet; mes tan bon punt distingí la escala, se sentí que li donava un salt lo cor; la porta tenía mitja fulla tancada y per la que restava oberta, ne sortía en aquell moment embossantse ab lo manteu, lo mateix senyor canonge en carn y ossos. La Tuyas, refentse al veure que 'l sacerdot se'n anava carrer avall, se posá á corre y estirantlo per una punta del manteu, esclamá:

—Y donchs ¿qué ha passat? ¿Qué ha succhit? ¿Qué ha sigut això? ¡Ay! Deu meu! ¡espliquis per caritat! ¡Si jo l'he deixat tan be! Vegi ¡si ara venia d'escriure á casa, qu'm quedava aquí per molt temps ¡Ay senyor! ¡Espliquis! ¡Expliquis!

—Res—feu senzillament lo sacerdot, quan las exclamacións de la Dida lp deixavan enrahonar—que ab lo que he vist, la senyora no ne estava enterada de que'l seu espós vos hagués parlat de que tenia desitjos de confesarse, y quan he arrivat, s'ha molc sorprès; y m'ha dit que don Baltasar acabava de tenir un nou

Voltat d'aquesta atmósfera, la malaltía havia anat agravantse; y la Ramona s'havia aflaquit visiblement; estimava al seu espós y 'l veya mal; y ab la pena hi ajuntava la fatiga de las moltas nits que passava vetllant.

—Mira—li digué un día don Baltasar—tu això no ho podrás aguantar gayre; te posarás malalta, sense que 'l teu mal alivii 'l meu. La Faustina, está delicada y no pot perdre nits; lo servey t'ajuda; pero va cansat; haurias de venre la manera de fer venir monjas, pera vetllarme.

—¡Monjas!—esclamá verament sobtada la Ramona—¡Ay! ¡quín núvol que 'm faría, de veure aquells hábits dins de casa!

—Peró ¡si cuydan molt bé! ¡jo estich cansat de veureho!

—Sí, sí, ja ho crech; peró 'm fan respecte... ¡A tu mateix t'imposarian!...

Aquella tarde, desde 'l seu quarto, don Baltasar sentí en lo menjador, del que sols lo separava un envá, una veu que li va fer parar la orella ab especial atenció y que de sobte 'l feu esclamar ab tota la energía que pogué treure de sas decaygudas forsas:

—Ramona, ¡es la Dida! ¡Es la Tuyas! ¡Digas que la fassen entrar! ¡Desseguida! ¡Desseguida!

Lo malalt no s'havia equivocat: era la Dida de la Felissia, que coneguda del servey, tenia carta blanca pera entrar á las habitacións del seu antich senyor; la qui havent sapigut desde Vich, que estava malalt, havia baixat á véurel.

—¡Heu vingut be!—feu don Baltasar, tén

Parlant d'Egipte ha dit que si l'Inglaterra sola ha establert allí una veritable ocupació es perque las altras potencias, especialment la Fransa, no l'han volguda acompanyar en aquesta empresa tant beneficiosa, ha dit ell, pera l'Egipte.

Ha manifestat que 'ls inglesos admiran com ningú las qualitats del pobre francès, peró que sempre mantindrán sos drets en tots los terrenos.

Ha fet un elogi del poderíu naval d'Inglaterra afirmant que, gracias á la seva preponderancia marítima s'ha resolt pacíficament lo de Fashoda.

En White Kidley ha donat una definició del *jingoe*, dihent:

«Es un imperialista que creu en las ventatjas del poderíu inglés, que s'alegra de la forsa de l'imperi británich, que reconeix la necessitat de protegir nostre comers y que no s'espanta dels perills que's corren mantenint nostres drets inqüestionables».

La qüestió de Macedonia.—S'ha confirmat la noticia de que'l govern del sultá ha enviat una nota á las embaxadas russa y austriaca, en la que's parla de la agitació que's manifesta entre'ls macedonis de Bulgaria.

Lo comte Mouravief en nom de Austria y Russia ha comunicat á la Porta que se oposarían á qualsevol agressió contra las potencias balkánicas.

Malgrat aquesta amenassa y las seguritats donadas pel govern búlgar, lo govern turch fa grans preparatius militars y d'alguns dias ensá s'efectúan grans transports de material de guerra de Constantinopla á Macedonia.

VARIETATS

Los temples de Gambrinus

En los derrers anys, las antigas cerveserias de Munich s'han transformat en establiments mónstres, ahont la consúm de cervesa que's fa es fabulós, essent també molt freqüentats per haverse instal·lat bons y económichs restaurants.

En los istius de 1896 y 1897, quan fou terminada la instalacció dels grandiosos halls del «Pschorrbräu» la concurrencia diaria va ésser, per terme mitj, de 1.200 personas á l'hora de dinar y quasi be altres tantas á la del sopar, sense contar los que hi esmorzavan.

A l'hivern, faltanthi los forasters, se reduheix naturalment lo número; mes sempre's poden contar prop de 600 personas á l'hora del dinar.

En los anys següents foren transformats aixis mateix los respectius locals de la «Hofbräu» del «Augustiuerbräu» y del «Spatenbräu» y á exemple bel primer hi ha la particularitat de que tots ells se veuhen tant concorreguts.

Durant lo darrer Carnaval (á Munich, en aquells dias los restaurants son oberts tota la nit) se varen consumir en las esmentadas halls 10.000 salsitjas en cada una, y en una d'ellas 70 hectólitres, ó sian, 7.000 litres de cerveza, sense contar altres beguda.

Lo «Pschorrbräu» ha enriquit derrerament lo seu establiment ab un «grill-room» separat per una vidriera gegantesca, y ahont los comensals veuen preparar al estil inglés las diferentas carns que encarregan.

En tots aqueixos establiments lo servey es fet exclusivament per minyonas que serveixen ab una llestesa sorprenent. La propina las fa guanyar una mesada bastant regular, donchs los seus ingresos diaris no baixan de 10 marchs, essent dobles en dias extraordinaris.

Lo pintor com á benefactor

De la vida del pintor Corot se conta la següenta anécdota:

«Un dia, duas monjas entraren á la casa ahont Corot hi tenía lo seu taller, pera captar pels pobres, essentlis negada una almoyna en totas las portas y tenint que entornarsen ab las mans vuydas. Al passar per la portería lo porter digué:

—¿Han anat també adalt, á casa del senyor Corot?

—No—respongué una de las monjas,—los artistas no'n tenen pas de sobras per regla general.

—Segurament, més lo senyor Corot té molt bon cor. Es segúr que'ls hi haguéra donat quelcom

Las monjas tornaren á pujar y trucaren á la porta d'en Corot, qui apareixent vestit de brusa y ab lo pipot á la boca y aparentant estar enfadat, las hi digué que be podian saber que'ls artistas no eran capitalistas.

—Es veritat—digueren las monjas—mes nos han dit que vosté tenia tant bon cor.

—Esperin un moment!—va replicar lo pintor y dirigintse al seu secreter y prenent uns quants billets los hi entregá dihent:

—No es pas gayre per això.

Eran deu billets de 100 franchs.»

ENDEVINALLAS

Tinch pél sense ser cap bestia,
tinch alas y no so aucell,
y's pot dir que no més surto
en grans aconteixements.

***

Per bo y per bonich me penjan,
me veus groch quan estich bo,
estich pres y estich alegre,
y si'm llibertas so mort.

Las solucións demá

CONVERSA

—Tomasa.

—¿Qué?

—M'ha dit la senyora que demá compressis dugas dotzenas d'ous, mes, si han d'esser á set rals com los d'ahir, que no'ls compris.

—Donchs, ¿á quant?

—Per lo preu que ja t'he dit.

RAMONET.

La solució demá

ACROSTICH

Substituir las estrellas y punts per lletras, de modo que las primeras, llegidas diagonalment, donguin un nom de dona, y 'ls segóns, llegits horitzontalment, donguin lo nom d'altres varis.

F.

La solució demá

TARGETA

E. Luenva
CALATAYUD

Formar ab aquestas lletras lo nom d'un diari catalá.

RAMONET.

La solució demá

Espectacles

Gran Teatre del Liceu. Avuy dilluns: IV representació de **La Walkyria.**

Teatre Lírich. Societat Musical de Barcelona. Mtre. Jüttner. Diumarts 31, á las 9 de la nit. Primer concert d'abono. Programa: Leonora-Beethoven. Sinfonía núm. 4. Schumann. Enrijanthe-Weber. Introducció-Lohengrin. Ulatava-Smetana. Ouverture Faust. Idem Mastres Chanteurs. Ouverture Dieux au Walhalla.-R. Wagner.

Palcos Ptas. 30.-Butaca ab entrada, 5.-Asientos de galería, 3.-Entrada, 1 peseta.

Despaig: En los magatzéms de música dels senyors Pujol (Porta del Angel), Ayné (Fernando VII) y en el Lírich.

Teatre Catalá. **Romea.**—Avuy, dilluns.—Benefici de don Modest Santolaría. La tragicomedia d'espectacle **Or y la pessa Lo ret de la Silla.**—Preus de costum.

Demá. Acontecimient teatral: **La Ferza**, se despatxa en comptaduría.

Eldorado. **Teatre de Catalunya.**—Grans éxits.—Avuy dilluns.—**La Chavala.—El port-folio de Eldorado.—La fiesta de San Antón.—El Santo de la Isidora.**

Demá dimars: **El asistente del Coronel** (estreno).

Se despatxa en comptaduría.

Teatre de Novetats. Avuy dilluns: **Los dos pilletes** (Los deux gosses).

Granvía. Avuy dilluns. Dia de Moda.—**La nieta de su abuelo.—La viejecita.—El señor Joaquín y El duo de la Africana** per la senyoreta Felisa Lázaro.

Quatre Gats. **Putxinel·lis** tots los dilluns, dimecres y divendres nit. Dijous y diumenges tarde.

Imprempta «LA VEU DE CATALUNYA» Santa Mónica, 2.

SERVEYS DE LA

COMPANYIA TRASATLÁNTICA

DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació á ports americans del Atlántich y N. y S. del Pacífich

Cada mes surtin de Barcelona y de Cádiz, vapors pera Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y ademés ab trasbord pera 'ls litorals de Puerto-Rico, Cuba y Estats-Units.—La carga s'admet fins á dos dias abans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors pera Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins á la vigilia de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors pera Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servey de Tánger.—Lo vapor «Joaquín del Piélago» surt de Cádiz los dilluns, dimecres y divendres, pera Tánger, Algeciras y Gibraltar, retornant á Cádiz los dimars, dijous y dissaptes.

Pera más informes en Barcelona, **Ripoll y Comp.**, Plá de Palacio, cantó al carrer de la Marquesa.

VAPORS TRASATLANTICHS

de Pinillos, Izquierdo y C.ª

Sortidas fixas pera las Antillas, Mejich y Estats-Units

Pera Puerto-Rico, Habana, Cienfuegos y Veracruz

Sortirá lo 4 de Febrer lo vapor:

PIO IX

Admet cárga y passatgers pels ports citats y **Canarias** y ab trasbord á **Veracruz**, donantne coneixement directe, pera **Tuxpan, Frontera, Campeche, Progreso** y **Coatza Coalcos.**

La carga se reb en lo tinglado de la Companyía (moll nou).

Consignatari: Rómul Bosch y Alsina. Plassa d'Antoni Lopez, 15, principal.

¡FORA PEL MOIXI!

Los **POLVOS COSMETICHS DE FRANCH** trehuen en pochs minuts lo pel de qualsevol part del cos, mata sas arrels y no torna á surtir. No irrita 'l cútis. Aquest depilatori es utilísim á las senyoras que tingan pel moixi (vello) á la cara y brassos, perque ab ell poden destruirlo.

Un pot: **2'50** pessetas. S'envia certificat per correu, si per endevant se reben **3,50** pessetas en *libranza* de Giro mútuo ó en sellos de correu.

FARMACIA BORRELL

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52, BARCELONA

Teoría y práctica dels adobs

per en JOAQUIM AGUILERA

LLIBRE INTERESSANT Y NECESSARI PER TOTS LOS AGRICULTORS

Se venen á **3** pessetas

en totas las llibrerías y en la Administració d'aquest diari.

RAMBLA DE LAS FLORS, NUMERO 25, BARCELONA

PIANOS. Corre pressa lo comprarne 40 de totas las marcas. Rahó: Escudillers, 53, entressol.

Senyora viuda desitja tenir dos senyors á dispesa, ó llogarlashi cambra. Rahó: Carme, número 15, estanch.

En lo carrer de Mendizábal admeten dispesas á preus reduhits. Rahó: Mendizábal, 6, perruquería.

Una noya de 20 anys serviria á un senyor vell encara que tingués fills. Rahó: Ample, número 53, escrivent.

Venta de dugas casas al 6 per 100, de 18 á 24.000 duros y un altre de 64,000. Mendizábal, 13, 2.º, de 12 á 1 y de 6 á 8.

PIANO de cordas creuhadas. Se ven. Ronda Sant Antoni, 49, 2.º, 2.ª

TORRE ab gran hort, pera llogar, á Sant Andreu Palomar. R. Consulat, 15, 2.º

Casa particular. Se desitjan dos senyors de caráctor, á tot estar. Governador, 3, 2.º

Corresponsals de "La Veu de Catalunya,, que admeten suscripcións.

Tomás Torielle, de Tarrassa.
Joseph M.ª Bernis, de Tortosa.
Joan Mestre, de Tarragona.
Emili Mestres, de Sarriá.
Domingo Soler, de Badalona.
Joseph Pallarés, de Mataró.
Joseph Huguet, de San Sadurní.
Joseph Mas, de Olot.
Antón Comas, de Vilafranca.
Francesch Clará, de Sallent.
Joseph Serracant, de Granollers.
Dalmaci Pressa, de Figueras.
Joan Pujol, de Camprodón.
Silveri Miquel, de Blanes.
Jaume Prats, de Sant Andreu.
Jaume Pujol, de Vilanova.
J. Caminal Galtes, de Manresa.
Joan Dalmau, de Torelló.
Agustí Valls, de Cardedeu.
Joseph Roca, de Sant Felio de Llobregat.
J. Montmany y fill, de Montblanch.
Carter, de Molins de Rey.
Esteve Mata, de Martorell.
Joan Nin y Martí, de Vendrell.
Francesch Mestres, de Sant Gervasi de Cassolas.
Llorens Lladó, Rambla, 113, Sabadell.
Octavi Viader, llibreter, Sant Feliu de Guixols.
Francisco Casas, Cavallers, número 6, Lleyda.

LLIBRERIA DE FRANCISCO PUIG

Plassa Nova, 5, Barcelona

Plano de Barcelona y pobles agregats.	6	pessetas
Plano de Barcelona y pobles agregats (edició reduhida)	0'50	»
Plano de Catalunya, fet per lo tinent coronel de E. M., don Ramón Morera	3	»
Plano de la reforma de Barcelona (projecte Baixeras).	2'50	»
Guia Diamant de Barcelona (edició de butxaca).	2'50	
Guia Diamant de Montserrat (edició de butxaca).	2'50	

Taller de Joyería

DE R. CALLIS

Portaferrissa, número 25. — Plassa Cucurulla

Compra d'or, plata y joyas de pedreria fina, compra y venda de platino, compra de papeletas d'empenyo dels Montes y Sucursals.

Aygua Minero-Medicinal Natural de la Font

—PURGANT—

RUBINAT-LLORACH

20 ANYS D' EXIT UNIVERSAL

Superior á totas las ayguas cloruradas y magnessiadas

BROLLA de la mateixa deu: NO ES DE POU, com ho son moltas de sas similars. Unica que purga inmediatament á petitas dossis y sense irritació. Combat maravellosament totas las malaltías del aparato digestiu.

S' emplea particularment pera corretgir las malaltías següents: Constipació cansonera de ventre, infarts crónichs del fetje y melsa obstruccions viscerals, desordres funcionals del ventrell y budells, febres y dipósits biliosos, febres tifóideas, congestions cerebrals, afeccions herpéticas, febre groga, escrófulas (tumors frets), obessitat (grosaria), etc.

Exigir sempre en las ampollas la etiqueta groga, portant aquest escut ab lo nom de Rubinat, la firma y rúbrica del DR. LLORACH en lo coll de las mateixas.

Se ven en totas las farmacias, dipósits d' ayguas minerals y droguerías al engrós.

Administració y oficinas: Corts, 289, entressol.—Barcelona.

L'ARXIU

Llibrería de Joan Batista Batlle

Carrer de la Tapinería, número 48

Compra y venda de llibres antichs. Aquesta llibreria s'encarrega també de proporcionar á sos clients totes las obres, tant antigües com modernes, referents á Catalunya.

Publica periódicament catálechs, que envia de franch á sos clients.

VÍ AMARGÓS

Tónich nutritiu de Peptona, Quina Gris, Coca del Perú y Ví de Málaga

Es lo millor dels tónichs y l' únich reconstituyent natural y complert. De gust sumament agradable y tolerat per los ventrells más sensibles, proporcionant als suchs gástrichs los materials necessaris pera fer una bona digestió. Excita la gana, activa la nutrició y fa recobrar las forsas.

Lo **VI AMARGOS** es lo ví dels convalescents, de las personas debilitadas, dels anémichs, y en general, de tots aquells individuos que, agotadas las forsas digestivas, necessitan, no obstant, fer us d' un plan altament nutritiu y restaurador.

NERVIS

Pera curar la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histérich, Insomni, Migranya, Palpitacións del cor, Pérdua de la memoria, Vértichs, Delirio, Convulsions y demés malaltias nerviosas, té fama universal lo

ELIXIR POLIBROMURAT AMARGÓS

Ho atestiguan los brillants dictamens ab que nos han honrat los más ilustres metjes d' Espanya y América. Demáninse prospectes.

GRAN FARMACIA AMARGOS

Plassa de Santa Agna, número 9.—Barcelona

TOS, ENFERMEDADES DEL PECHO, RESFRIADOS, y CATARROS BRONQUIALES. Se curan radicalmente por medio del renombrado **JARABE ALMERA CREOSATADO.** Probadlo y os convencereis.

Se vende en el despacho central, Xucla, 21, Barcelona. Farmacia **ALMERA**; Laboratorio-Fábrica, San Juan de Vilasar y principales farmacias.

¿Voleu possehir l' Art de Tallar?

Visiteu l' ACADEMIA UNIVERSAL

DE TALLAR Y CONFECCIONAR

del antich y acreditat

Sistema CUXART

autorisada per lo Gobern de S. M.

Tall Parisién, Inglés y l' anomenat de Sastre

18 anys de existencia y de resultats positius

CORTS, 217, 2.ON, 1.ER

Los vómitos, acedías, ardores, inapetencia, pesadez, agua de boca, bilis y dolores de estómago, cintura y espalda, etc., desaparecen al siguiente día de usar el **ESTOMAGO ARTIFICIAL** ó **polvos del Dr. Kuntz** conforme lo dicen millares de curados, aliviados á la primera toma. **CAJA, 7'50 ptas. MEDIA CAJA, 4 ptas.** *Rambla Flores, 4, y Farmacias*

bon punt la vejé entrar en lo seu quarto.—En aquesta casa, jo porto reventat á tothom; y ja vos podreu fer cárrech, de quedarvos'hi fins que s' acabi... Vos sou forta, y podreu dormir de dia, tant com vos plagui... Ja sé que ho feu be això de vetllar... Aixís me descansareu un xich á la Ramona.

La Dida, una bona dona en tota la estensió de la paraula y ab verdader afecte per don Baltasar, á qui á més del cariny, li devia lo haver pogut satisfer, mes de quatre vegadas, la contribució de las terras, acceptá de bon grat la proposició, mentres la Ramona, un xich contrariada y un tros temorosa, de que la nova vetlladora, ja de alguna etat, s'adormís ó tingués algun descuyt, no volgué consentir en que vetllés sola, posant per condició que s' hi quedaría ab en Peret, sapat xicot, que feya ja alguns anys que servia en la casa, en classe de criat y de cotxero.

Quan tothom fou al llit, don Baltasar s'empenyá en que també hi havia d'anar en Peret; y aquest, en que havia de cumplir ab la obligació que s'havia imposat, convenint al fi, pera complaure á tots, que'l criat se quedaría á dormir en la ottomana del menjador, pera estar al agnayt de lo que s'hagués de menester.

Don Baltasar, quan los atachs de sofocació li deixavan algún moment de repós, tot sentint en lo silenci de la nit, la remor acompassada de la massissa respiració del cotxero, tenia son cor y sos ulls ficsats en la dida, que per sa part, se'l mirava també ab afectuosa solicitut.

pressa... De moment no parlém de res á la Ramona... No hi ha per qué alborotar la casa... quan surtiu... qualsevol día.

. . . . . .

La intenció de la Tuyas, ja fou la de obehir al seu amo, no portant una pressa que no semblava pas durá tan viva la enfermetat, y ab pensament de no anar á dormir fins á la tarde, per tenir aquell matí algunas diligencias qué fer, se'n aná á Missa, plena d'aytals propósits; mes s'escaygué que en la iglesia, un capellá dalt de la tribuna, hi llegía las meditacións de una Novena, en las que's parlava de las culpas en que incorrían las personas que per sa negligencia delxavan morir als malalts sense Sagraments; y la dida que ab l'aument dels anys li havían aumentat encara mes los desitjos de cumplir ab tots los debers que mana la lley de Deu, de Santa Agna, ahont acabava d'oir Missa, se'n aná á la Catedral y á la Sagristía esperá al senyor Canonge, que sortí del Chor; y ab dugas paraulas li esplicá l'assumpto que allá la portava. Lo sacerdot la escoltá, y li digué que en aquell instant se'n anava á confessar á un penitent seu que estava de molta gravetat; y que, una volta que li deya que lo de don Baltasar no era cosa tan precisa, hi aniría després.

La Tuyas quedá molt satisfeta de la seva obra y contentíssima d'haverse tret lo que ella

que avuy matcia li sem obit la missa de vuyt en la Catedral.

Desde que la Tuyas havia entrat al quarto per vetllarlo, don Baltasar estava esperant qué li enrahonaria de alguna d'aquellas cosas... ho esperava... casi n'estava cert... pero aixís ¡tant de sopte! y ¡tant al grá!...

Lo pensament del malalt, balandrajá en lo petit espay del cervell, com nau sens timó, abandonada als cops de la mar; més en mitj de la fosca de sa pena y de la fosca del seu quarto, il·luminat tan sols per la llum de l'espelma, esmortuhida per la pantalla de glassat cristall; li semblá que agenollada en un reconet de la cambra, com tantas voltas l'havía vista en sa altra malaltía, hi veya ara també á la seva Felissia, ab son vaporós vestit de batista blanch, los rossos cavells cayguts sobre l'espatlla, las mans juntas y'ls grossos ulls blaus plens de amor y de tristesa, mes no dirigits com allavoras al Sant Christ de la seva alcoba, si no fixos, fixos en ell, ab una mirada que li penetrava fins á lo més íntim de l'ánima; ab una vaulseta dolsa, que, sens ressonar en l'espay, la sentía dins de sa orella, dihentlhi:

—Ja ho sapes, papá, papá meu; ¡jo vull estar sempre junt ab tú! Junts en aquesta vida, ¡junts en la que no ha d'acabar may!...

—Y donchs, don Baltasar, ¿qué hi fá un bon pensament en lo que li he dit? ¿Voldrá que li avisi al senyor canonge?

—Be... Be... no'm fará pas res de veurel... pero això quant vos vingui be... no corra cap

¡Pobre dona! ¡Quants recorts despertava la seva presencia en la imaginació neguitós malalt! També ab ella, havia vetllat á la Felissia en los temps més próspers á la seva mort. A pesar de la seva prohibició, basada en que la malalta no's cansés, juntas resavan parts de Rosari y feyan petitas Novenas; y ella havia sigut, la que d'acort ab la Felissia, havía anat á cercarli'l confés y havia disposat tot lo relatiu al Viátich. Sí, sí, ¡era una bona dona!

Una dona d'aquellas que creuhen en Deu ¡y que'n parlan! De bon segur que aquella nit, n'hi enrahonaria de alguna de aquellas cosas, que feya tants anys que no s'havian escoltat dins de las parets d'aquella cambra... Pel cap més curt, li proposaria que si Deu li tornava la salut (que'l sabi metje ja convenia en que en l'estat que estava, la ciencia dels homes, no tenia res per ferhi), anirian tots dos junts á portar un ciri á la Verge de la Bonanova. ¡Oh, si fos possible, que la máquina malmesa del seu cos, pogués tornar á funcionar, sino del tot bé, de manera que alcansés tornar á sortir de casa, no li desagradaria pas l'anar á veure aquella Verge, que feya tants anys que no havia vist y á la que tanta devoció tenia la seva Felissia! ¡Y aquell camaril tan plé de presentallas!

Pensantho be, semblava estrany, que en mitj de la indiferencia y fins del escepticisme, de las derrerías del nostre sigle, anés subsistint y engrandintse, aquell monument d'amor, de fé, de devoció...

Lo rellotge del menjador deixá sentir distinti-